

Celobert

Revista singular, local i de país

Ara ve Nadal, Sant Esteve, cap d'Any i Reis. Felicitem-nos!

CAVE CANEM

ALIMENTACIÓ,
COMPLEMENTES I
ANIMALS DE COMPANYIA

Servei a domicili gratuït

CAVE CANEM

P. THEOLONGO BACCHIO, 16 - BLANES - TEL. 972 332 319

Farmàcia Oms-Arias

C.Nou, 8 / Blanes Tel.972 330 595

620 466 631 farmacia.oms.arias

Desde 1934

EL CEP

CELLER

VINS I CAVES

Anselm Clavé, 41 Tel. 972 33 00 66 17300 BLANES
eicepceller@gmail.com

Carri Borràs

P **GRATUÏT**
PÀRQUING SABA

Carrer Ample, 14 a centre vila - Tel. 972 357 238 - BLANES

 SÍBARIS

Obert de dijous a diumenge,
vigílies i festius

Reserves: 611 131 880

C. Esplanada del port 11, Blanes

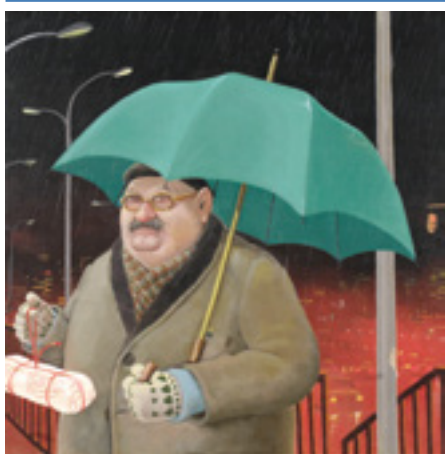
BRAÇ GITANO

Acrílic sobre tela, 60 x 60 cm

Octavi Intente

La mirada particular de l'artista fa reviure temes quotidians que es barregen amb escenaris reals i imaginaris on personatges grotescos, robots i altres alienígenes, conviuen a mode de bestiar il·lustrat en una realitat paral·lela. Situacions onírics i reals s'entrecreuen en una dimensió que fa que la seva obra agafi un estil perfectament reconeixible.

Temps d'art a les pàgines de 36 a 39. També imatge pàgina 28. ■

De l'editor

Amics!

4

Valor afegit

El mite que trontolla

5

Vila de Blanes

Fets, gent i patrimoni

6

Blanques fora vila

Marina Rincón Torroella

10

Medi ambient i ecologisme

Què és més sostenible?

14

Vila de Lloret

Fets, gent i patrimoni

16

75è Aniversari

D. Universal dels Drets Humans

22

Cavil·lacions

Adormir-se als llorers

25

Històries de Nadales

Per Josep Maria Guinart

27

Homenots

Joan B. Culla

32

Natura

Fòssils vivents a la costa!

34

Temps d'art

Octavi Intente

36

Els Països Catalans

Capítol 11. Literatura catalana...

40

Parlem amb

Gema Ciuró

36

Va de llibres

6è Indilletres i novetats editorials

40

Una llengua no mor perquè els que no la saben no l'aprenen, una llengua mor perquè els que la saben no la parlen

→ **SEGUEIX-NOS A INSTAGRAM!**
@celobert.cat

www.celobert.cat

El paper amb el qual confeccionem el **Celobert** prové d'explotacions forestals sostenibles i per a la seva producció s'han seguit els més estrictes controls mediambientals.

Els lectors de **Celobert** que ho vulgueu, podeu demanar que us fem arribar la revista en format pdf a **info@celobert.cat**

Celobert

Edició Costa Brava Sud
Noticiari i opinió de la vida quotidiana
Desembre 2023 | Núm. 217

Editor i director

Lluís Amat
639 082 976 | info@celobert.cat

Patrocinadors

Comptem amb el suport dels
anunciants d'aquesta edició

Disseny gràfic i maquetació

Maria Àngels Maresma

Col·laboradors

Aitor Roger, Bruna Solei,
Jordi Borràs, Guifré Ripoll,
Marina Garcia Carbonell,
Maria Joancomartí, Jaume Planas,
Pol Ginesta, Olga Casado,
Josep Borrell, Alba Lupiañez
i Fèlix Rabassa i Martí

Convidats

Enric Ramionet, Toni Reyes Valent,
Cesca Cornellà Mas, Salvador
Palaudelmàs, Salomó Marqués
Sureda, Josep Ma. Guinart,
Pilar Rahola, Clara Coll Lladó,
Almudena Montaña India
i Mar Nogués

Fotografies

M. Assumpció Comas, Tomàs Solà,
Jordi Triadó, Arxius Municipals
i Ajuntament de Blanes, Lloret i Tossa

Il·lustracions

Maria Àngels Maresma

Consell lingüístic

Anna Camps i Puig

www.celobert.cat

[@celobert.cat](mailto:info@celobert.cat)

Dipòsit legal

GI-1121-2003

Cap part d'aquesta publicació
pot ser reproduïda o difosa per
cap mitjà sense permís de l'editor

No tenim preu

DE L'EDITOR

Amics! ...lectors, col·laboradors, anunciants i distribuïdors, felicitem-nos el Nadal... s'ho val!

Si repasso les amistats que he tingut, i que tinc, em sembla que hi trobaria totes les versions possibles. Des de les amistats efímeres a les amistats que podria etiquetar com a permanents, passant per aquelles que han anat i vingut, que també n'hi ha. O aquelles que ens han deixat pel camí, fet dolorós i no excepcional quan arribes a la tardor de la vida. En tot cas, he après que l'amistat no sempre depèn de la nostra voluntat.

Els amics no s'escullen del tot. Cada relació d'amistat es construeix a través de molts elements que ens porten a compartir una part de la nostra vida amb aquella persona. Però a diferència de la família, no estem obligats formalment a mantenir-hi una relació. És per això que podem tenir amics de tantes menes i maneres. Amistats que duren tota la vida i amistats que resulten efímeres. Hi ha grups d'amics que s'aguanten coses entre ells que no aguantarien a la parella.

Tenir la confiança d'un amic significa poder créixer com a persona amb uns fonaments més sòlids per aguantar l'embat dels odís i de les divisions, l'amistat emergeix en aquest món fràgil com un dels valors més grans, un dels fonaments de la nostra estabilitat com a persones. **El valor de l'amistat és que ens mou precisament alguna cosa que va més enllà de nosaltres mateixos. Obrir-nos als amics és una forma d'obrir la porta als nostres semblants, a la humanitat mateixa, a través d'una relació concreta. Una relació que ens fa créixer i que ens fa aprendre a estar i ser per als altres, a saber donar-nos i a saber rebre.**

Quan vaig patir de ceguera fa poc més d'un any, **se'm va trencar el cor (metafòricament), vaig aprendre que tenia tot el suport que em calia en el meu entorn. Vaig aprendre que l'amistat és, el resultat de la màxima concordança de voluntats, de gustos i de principis.**

Hi ha una bondat intrínseca en l'amistat. Com qualsevol altra relació humana, l'amistat comporta la necessitat de posar límits, tant com la necessitat de ser capaços d'assumir les preocupacions de l'altre i d'acompanyar-lo. Però per a tot hi ha d'haver un equilibri. **Em sembla que qui abusa dels amics es mereix perdre-la. I qui en prescindeix massa, també.** Tampoc no ens hem d'obligar a mantenir les amistats perquè sí, perquè toca. De vegades, els camins que emprenem ens poden allunyar. De vegades, senzillament una amistat es va deixant sense ni haver-ho plantejat. Altres vegades, fem esforços per no deixar-la perquè pel que sigui sentim que aquella relació ens fa ser com som. Sentim que és imprescindible. I alhora cal donar espai a noves amistats, a noves relacions, perquè nosaltres canviem amb el pas dels anys i les nostres relacions és lògica que també ho facin.

El pitjor de l'amistat és no tenir-ne!

Amics, us desitjo un Bon Any Nou, nou! Sense disbarats ni desastres.■

Ah, som una colla d'amics que fa 21 anys vam iniciar l'aventura del Celobert, sense ànim de lucre i fent periodisme proper. El Celobert NO té preu i nosaltres no posarem murs de pagament, necessitem però, publicitat com a col·laboració. Gràcies per ser-hi!

El mite que trontolla

La Declaració Universal dels DDH que commemorem, és la fotografia de l'ànima de les potències capitalistes victorioses de la Segona Guerra Mundial, ara fa 75 anys. Podem fer-hi retrets i afirmar que si la voluntat era universal no calia que les muses de la cultura occidental fossin tan predominants i que al costat de la defensa dels drets individuals hagués estat bé situar-hi les llums de totes les cosmovisions on el pes d'allò que és comunitari frena molts dels excessos de l'ego. Però en aquests temps de regressió, ara que els aires reaccionaris bufen arreu i arreu es viu amb l'ai al cor, alguns dels seus 30 articles no només s'han convertit en certes bàsiques i essencials on arrapar-se, sinó que semblen consignes revolucionaries.

Aquell intent per globalitzar la justícia que es va impulsar l'any 1948 va ser certament històric, però també una proposta merament declarativa que té més valor pel que podria arribar a ser, que pel que és; que ens és útil sobretot com a objectiu, com a estímul, com reivindicació o com esperança. I no només en els indrets que el lamentable Josep Borrell va definir com jungla exterior sinó també en el seu –i nostre– esplèndid jardí democràtic europeu, on bona part de la població es veu privada sistemàticament de drets bàsics. Podem parlar d'habitatge, educació, sanitat o treball, o només repetir solemnement i amb la mà al pit, el primer dels seus articles: *tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i en drets*. I després, amb honestedat i la mirada neta, contemplar com tenim el jardí. Per tant, si l'hem d'utilitzar com un barem per mesurar la democràcia, fem-ho bé.

El segle XVIII, el de la cèlebre terna revolucionaria que proclamava la igualtat, llibertat, fraternitat (compatible, per cert, amb l'esclavitud i la discriminació de les dones) es considera el segle dels drets civils i polítics, el segle XIX s'entén com el de la gran reivindicació dels drets socials i el segle XX, resumint molt, com el de la solidaritat

internacional. Del XXI se n'esperava la proclamació del dret a gaudir d'un mediambient saludable i no degradat, que deu ser una manera de dir el dret a seguir vius.

Però ara predominen els aires reaccionaris i la seva ombra: el pessimisme històric. No només semblen incapaços de modificar el model econòmic per evitar el col·lapse climàtic sinó que no s'ha eradicat la fam del planeta, i bona part de la humanitat segueix sense accés a la sanitat i l'educació, i persisteixen explotacions que no difereixen gaire de l'esclavatge, i en la lluita, diuen, contra el terrorisme es segueix justificant la brutalitat i la tortura fins i tot contra poblacions senceres. La misogínia i l'homofòbia, després dels indiscutibles avenços aconseguits durant aquests setanta-cinc anys, s'inclouen desinhibidament als programes de formacions polítiques que tenen un suport en alça. I ho fan de la mà del racisme i la xenofòbia, la gran palanca que la ultradreta utilitza arreu per abastar el poder, recolzant-se en la por induïda i en els efectes de la globalització en les classes populars.

És la crueltat i la hipocresia amb Palestina, o amb els refugiats, o la conversió dels migrants en el boc expiatori, i també el colonialisme persistent i l'extractivisme i l'espoli del sud i les tanques que ens envolten i ens oculten, cínicament, la impossibilitat de sobreviure al seu interior sense els aliments, productes, minerals o energia que ens arriba de l'altra banda. Tot això, tristament, ens està conduint al col·lapse definitiu del mite d'occident civilitzat i dels valors humanitzadors que la Declaració Universal dels Drets Humans havia de simbolitzar. No ho esmento per abonar el desànim ni per xapotejar en les aigües tèrboles però tèbies del pessimisme, sinó per invocar l'esperit que els va impulsar, la consciència que els drets o són universals o no són i la certesa que sempre cal arrancar-los de les mans dels poders i dels privilegis que els neguen. ■

Setmana de la Ciència, al Jardí Botànic Marimurtra

Una proposta d'activitats per apropar la ciència a la ciutadania amb jornades, conferències i visites guiades en les quals va destacar la seva dedicació a la divulgació científica

Les jornades tècniques del **16 de novembre** van comptar amb la participació de Mariano Sánchez, conservador de l'arbrat del Real Jardín Botánico de Madrid. La seva conferència i la part pràctica van proporcionar una visió profunda del món de l'arboricultura, connectant la teoria amb la pràctica de manera visible i enriquidora.

El **18 de novembre**, l'aposta per destacar les contribucions dels estudiants, voluntaris i professionals del Jardí van projectar una visió global de la tasca de divulgació i recerca científiques a Marimurtra. Les microconferències i la conferència principal sobre biodiversitat, a càrrec d'Anna Sans i sobre els ocells amb Pere Alzina, van demostrar l'entusiasme i la

dedicació del personal i dels col·laboradors en la preservació i divulgació de la biodiversitat Marimurtra.

La visita guiada 'La Biodiversitat de Marimurtra' del **19 de novembre** va culminar amb èxit la Setmana de la Ciència, esgotant totes les entrades, i va donar als visitants l'oportunitat de connectar amb la natura i comprendre la gestió ecològica del jardí.

Amb aquesta iniciativa, el Jardí Botànic Marimurtra reafirma el seu compromís amb la divulgació científica, fent la ciència i la natura accessibles i apassionants per a tots els públics. ■

ACTIVITAT DE NADAL → JARDÍ BOTÀNIC MARIMURTRA

El nadal dels infants

Durant totes les festes de Nadal, del 21 de desembre al 7 de gener, els infants fins als 11 anys tindran l'entrada gratuïta al Botànic de la Costa Brava

Tornen els Pastorets de Blanes

Després de l'aturada per la COVID, aquest Nadal tornen els tradicionals Pastorets a Blanes. La darrera vegada que vam poder veure l'obra Pastors i Misteris va ser el 2019. Els proper dissabte 16 de desembre, a les 9 del vespre, i el diumenge 17 de desembre, a les 7 de la tarda, tindrem l'oportunitat de reviuire el text en vers del poeta Pere Puig i Llena i les cançons de Mn. Joan Battle, escrites l'any 1929. Una obra que està a punt de celebrar el seu centenari i que ha emocionat a diverses generacions de blanencs i blanenques.

Enguany serà la primera vegada que la dirigirà una dona, l'actriu Maria Sola, que ens ha explicat que "les persones que ens dediquem al món de l'espectacle tenim un punt de bogeria. Potser per això, quan l'Associació Pastorets de Blanes em va proposar dirigir Pastors i Misteris, vaig dir que sí".

Després de l'aturada dels darrers anys s'ha hagut de buscar un nou repartiment, amb actors i actrius nous i altres veterans que repeteixen algun dels emblemàtics personatges de l'obra. Pel què fa a la part musical destaquem els arranjaments i la incorporació en la direcció musical del jove músic Martí Delgado i de la Coral Solstici.

El cartell dels pastorets 2023 és obra de l'artista Mayte Vieta i amb un disseny gràfic de La fàbrica del disseny. Cal agrair el suport de les persones i entitats com l'Esbart Joaquim Ruyra, la Colla de Diables Sa Forcanera, el Centre Catòlic, la Colla Gegantera de Blanes o la Parròquia Santa Maria que ajuden a fer possible una obra que aplega a un gran nombre de participants dins i fora de l'escenari: responsables de maquillatge, vestuari, tècnics, apuntadores... Ens n'alegrem del retorn de Pastorets i ben segur que tot l'esforç que hi dediquen per portar-los a terme es veurà recompensat pel públic que omplirà el Teatre. ■ Celobert

BLANES → CENTRE VILA

**CARRER MOLLET,
CURT I COMPLET!**

1

972 33 49 91

Sandra Ríim
PERRUQUERS

Amb cita prèvia

2

972 33 04 87

**Can
Buzquet**

Carnisseria

Xarcuteria

3

972 33 35 33

BACALLANERIA
Maria

Llegums cuits

Menjars preparats

5

696 48 17 55

Segueix-me el fil

Taller de costura per a totes les edats

Arranjament i adaptació de roba

Notes sobre la segona campanya d'excavacions arqueològiques al jaciment romà de la Penya dels Padrets / ciutat romana de Blandae

El dia 24 del més de maig d'enguany va començar la segona campanya d'excavacions arqueològiques al jaciment de la Penya dels Padrets, o el que és el mateix, a les restes de la ciutat romana de Blandae conservades a la seva part més alta. La campanya, que es va allargar fins a finals d'octubre, amb una aturada durant el mes d'agost, va ser conduïda per un arqueòleg director, en Joan Llinàs de l'empresa Atri Cultura i Patrimoni, amb un equip de quatre auxiliars d'arqueologia i un arqueòleg de suport per temes cartogràfics.

PATRIMONI

Classificació de peces arqueològiques

Al costat d'aquest equip de professionals es va donar l'oportunitat de viure l'experiència de col·laborar en una excavació arqueològica a tothom qui ho volgués. Aquest equip de persones voluntàries varen col·laborar tant al jaciment arqueològic fent tasques de suport a l'excavació com en dependències de Promoció de la Ciutat fent tasques de laboratori, és a dir, rentant i siglant el material arqueològic que anava sortint del jaciment. Hi han participat més d'una trentena de persones majors d'edat.

Com sabeu l'any passat vàrem executar la primera campanya arqueològica que va consistir en treure a la llum una de les poques ciutats romanes que quedaven per descobrir a Catalunya i que, en part, s'ha conservat a l'aire lliure. Es va obrir en extensió una zona al voltant d'un carrer principal i algun dels edificis que varen aparèixer es varen poder excavar completament en profunditat. És el cas de l'edifici amb cinc tabernae, o botigues, que donaven al carrer. Aquest 'centre comercial' de moment és un

dels edificis més destacats del conjunt urbà. La campanya d'aquest any 2023 ha posat al descobert noves zones del jaciment i ha permès excavar en profunditat algun dels edificis descoberts. Gràcies a això s'ha pogut determinar amb més precisió el moment fundacional i també el d'abandó d'aquesta part alta de la ciutat.

Quant als carrers, s'ha excavat en profunditat una part del carrer principal, el *Cardo* (N-S) i se n'ha delimitat el seu traçat per la banda sud. Pel que fa al *Decumanus* (E-O), se l'ha pogut excavar tot en profunditat. Aquest era el carrer que davallava cap al centre de la ciutat. S'ha vist que estava compost per rampes i escales.

També s'han excavat nous edificis seguint el traçat del carrer principal, el *cardo*. Alguns s'han pogut excavar completament i d'altres han quedat descoberts en extensió. En aquest sentit en els edificis excavats de la part nord del *Cardo* han posat al descobert els primers nivells d'ocupació romana de l'in-

dret. S'han trobat estructures que testimonien la presència de construccions d'un moment just anterior al traçat urbanístic regular que es va instaurar en un segon moment a la ciutat. Serien les restes més antigues estructurals de la ciutat, que es poden datar de la primera meitat del segle I aC, entre els anys 80-70 aC, just d'un moment en que els romans estan duent a terme la fundació de moltes de les ciutats a Catalunya.

Pel que fa als edificis excavats a la part sud del Cardo cal dir que estan aportant molta informació sobre el moment d'abandó d'aquesta part de la ciutat. Aquest edificis són els primers que s'abandonen. Això va tenir lloc a mitjans de la primera meitat del segle I dC. Els edificis que s'abandonen més tard ho fan entre els anys 30 i 50 dC. Al costat de tot això l'excavació de les habitacions dels edificis han proporcionat un munt d'objectes sobre la vida quotidiana dels seus habitants. Restes d'activitat tèxtil (pondus), restes de vaixelles ceràmiques de qualitat, ceràmica de cuina, restes d'àmfores de vi de la costa catalana, restes de forns de metall, alguna moneda, etc.

En relació a la difusió d'aquest patrimoni, durant aquesta campanya s'han efectuat cinc visites guiades al públic en general, una tau-la rodona al Primer Casino de Blanes (en el

marc de la Jornades Romanes), diverses visites especialment concebudes per a alumnes d'escoles i instituts (hi ha passat més de 300 alumnes), una visita per als càrrecs electes de la ciutat i es prepara la visita al jaciment de diverses entitats i associacions de veïns. A banda, s'està col·laborant amb l'associació pessebrista. Els mitjans de comunicació també s'han fet ressò d'aquesta segona campanya, entre d'altres La Selva TV, la CCMA, RTVE, Radio Marina, El Diari de Girona o La República.

Per finalitzar comentar que les campanyes d'excavacions arqueològiques són un dels quatre eixos del projecte patrimonial de la Blanda romana. Els altres són: la creació d'un centre d'interpretació de la Blanda romana al centre cultural els Padrets al carrer Sant Bonós, just a sota del jaciment; el projecte urbanístic d'adequació del turó de la Peña dels Padrets perquè el jaciment i el turó puguin ser visitables; i, també, el projecte de seguiment de les restes arqueològiques romanes i tardoromanes al barri de sa Massaneda.

El patrimoni és un dels signes d'identitat més importants d'una col·lectivitat. En aquest cas, la recerca arqueològica ens està ajudant a entendre ni més ni menys que els orígens de Blanes com comunitat. ■

Amb el suport de Ceigrup Blanes,

i Ceigrup
Blanes

Anselm Clavé 5, baixes - 17300 BLANES (Gi)
Tel. 972 35 80 70 - realestate@ceigrupblanes.com
www.ceigrupblanes.com

Us desitgem bones festes!

Advocats
Assessoria
Serveis immobiliaris

BLANENQUES FORA VILA MARINA RINCÓN TORROELLA

Sabeu què hi fa una blanenca, nascuda l'any 1992, en pobles rurals d'Uganda?

Coneixeu el percentatge de malària present en països africans?

Doncs en breu us expliquem una nova història d'una blanenca fora vila: Marina Rincon Torroella

La Marina va estudiar fisioteràpia a la Universitat Autònoma de Barcelona, si bé va cursar l'últim any a la Hanze University, a Groningen, al nord d'Holanda. Un cop acabada la carrera va tornar a casa per treballar d'allò que havia estudiat: "A Holanda vaig aprendre noves tècniques de fisioteràpia, innovacions que volia aplicar quan vaig tornar, però o bé no estaven reconegudes pel nostre sistema sanitari o eren massa cares..."

Per això, va continuar estudiant, per anar més enllà: "fer innovació en biodisseny i entendre una mica més com funciona el sistema de salut, la part administrativa i legal, per introduir noves tecnologies als hospitals". Per això, es va decidir per cursar un postgrau, en la qual va aprendre a crear una start-up en temes de salut. I va iniciar-se a la start-up MJN Neuroserveis, de Blanes: "És una empresa pionera en epilèpsia que em va permetre viatjar a altres països i conèixer diferents professionals del món de la medicina, sobretot dels Estats Units".

I és que la Marina no deixa d'insistir que una de les grans diferències dels Estats Units és que inverteixen molt en tecnologia i innovació: "A Amèrica hi ha molts hospitals privats i molta més competició. Aquí no tenim tanta competència a nivell hospitalari: hi ha una actitud de contribuir uns amb els altres i anar tots a una. Però a Estats Units sempre estàs buscant què és el que et diferencia de l'hospital que competeix pels mateixos pacients. Per tant, els hospitals assumeixen un risc més alt en les inversions que fan, inverteixen més diners en tecnologia a fons perdut. Això vol dir que confien en el teu producte, confien en la teva innovació, ho valoren i inverteixen en tu. Si funciona, genial. I, si no funciona, assumeixen el risc".

Per aquest motiu, es va decidir a emprendre el camí nord-americà i va començar de voluntària, durant 3 mesos, a l'hospital la Mayo Clinic, a Florida. Després, li van oferir una posició en el departament de relacions internacionals i "aquí ja vaig veure que el meu futur estaria als Estats Units".

Els objectius futurs de la Marina són ambiciosos perquè reivindica la necessitat d'aportar més innovacions al sistema sanitari europeu. Per això, ara mateix està finalitzant el màster de Salut Pública a la Universitat Johns Hopkins. Precisament, la tesi i pràctiques d'aquest màster l'han portat a treballar sobre la malària a Uganda: "amb un equip de bioenginyers, mitjançant la intel·ligència artificial, hem creat un entomòleg digital, un científic de mosquits digital: VectorCam. Es tracta d'una aplicació de mòbil que, a través de les fotografies, identifica quina espècie de mosquit és i detecta si és un vector de la malària. És a dir, si el mosquit fotografiat podria ser portador de malària i la podria transmetre a les persones".

Com es desenvolupa el projecte? "Treballem en dos poblats diferents, en els quals hi estem una setmana al mes. Allà, els habitants treballen amb nosaltres: maten els mosquits, els fotografien i, a través de l'aplicació, els ajudem a identificar si podrien ser vector o no de la malària. L'avantatge de l'aplicació és que s'identifica el mosquit de forma instantània i, llavors, aquestes dades són enviades al ministeri de Salut d'Uganda directament, que pot dissenyar les polítiques de prevenció de malària o d'erradicació de la malaltia de forma més concreta, invertint tots els recursos de que disposen en les regions on hem detectat els vectors de la malària".

La Marina estarà mig any a Uganda realitzant aquest projecte, que ha estat possible gràcies al patrocini de Bill i Melinda Gates. Precisament, la Marina també explica que a Estats Units hi ha molta cultura de la donació: "allà, molta gent quan surt de l'hospital dóna diners als hospitals, i a través d'aquestes donacions el propi hospital inverteix en tecnologia".

A la pregunta obligada de si es veu treballant aquí és molt sincera: "sí que m'agradaria tornar i portar totes aquestes innovacions cap a casa, però m'he adonat que és molt complicat que trobi el mateix que estic fent aquí a Catalunya: treballar en alguna cosa similar crec que serà difícil. A més, en aquests 7 anys a Estats Units he fet amics, he conegut al meu marit, en Patrick, m'he comprat una casa..."

No se si m'hi quedaré o no de forma permanent, però crec que encara em queden uns quants anys per aprendre dels Estats Units”.

Finalment, quan li demanem recomanacions per a futurs joves engrescats a seguir el seu camí, és clara: “mai deixis de lluitar si tens un somni i segueix treballant-hi sempre: si tens un objectiu i el tens clar, continua endavant, s'obriran i es tancaran portes, però mai tiris la tovallola. També has de tenir clar que quan decideixes fer una carrera professional a un altre país faràs molts sacrificis a nivell familiar. La decisió de marxar significa que només veuràs els pares, els avis,

els amics, si hi ha sort, una vegada a l'any. Et perdràs els casaments dels amics, aniversaris dels teus pares... Viure lluny dels que estimes és molt dur, però això et porta a viure experiències que mai t'hauries pogut imaginar: fa tres dies vaig fer una videotrucada amb l'ambaixador d'Estatu Units per explicar-li el nostre projecte perquè hi ha una brot de Dengue i necessiten una solució immediata!”

Així doncs, ara ja ho sabeu. A Uganda, a l'Àfrica, continent que té el 95% de casos de la malària al món, hi tenim una blanenca fora vila: la Marina Rincon Torroella i el seu projecte @vector.cam. Busqueu-la per seguir-li els passos! ■

Un blanenc entre els set gironins guardonats amb els Premis Extraordinaris de Batxillerat

Els premis són un reconeixement oficial a l'excel·lència dels estudiants que van superar segon de batxillerat el curs passat 2022 - 2023 amb les millors qualificacions de Catalunya

Els 47 alumnes de Catalunya guardonats, van dur a terme, el passat 28 de juny, unes proves comunes realitzades en diferents centres educatius. **Entre ells hi ha el blanenc Arnau López de l'Institut Sa Palomera de la nostra vila.**

En l'edició d'enguany s'hi han presentat a examen un total de 791 alumnes per a les tres modalitats a concurs -la modalitat d'humanitats i ciències socials, la de ciències i tecnologia, i la d'arts-.

La consellera d'Educació, Anna Simó Castelló, ha lliurat els premis en un acte a l'Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya. Simó ha donat l'enhorabona als premiats i a tots els docents que els han educat, i també a les seves famílies, per la seva tasca i dedicació: "L'esforç que heu fet durant la vostra escolarització té un reconeixement. Un reconeixement compartit. Cadascuna de les vostres històries és diferent, però tenen com a punt en comú el treball i la perseverança, cosa que, estic convençuda, us portarà a l'èxit laboral i vital".

[...] Cadascuna de les vostres històries és diferent, però tenen com a punt en comú el treball i la perseverança, cosa que, estic convençuda, us portarà a l'èxit laboral i vital"

Els premis suposen un estímulo per als alumnes i alhora són una mostra de la constància i compromís pel treball compartit entre alumnat, professorat i família.

Les proves per optar als Premis Extraordinaris de Batxillerat s'estructuren en tres parts. La primera consisteix en un comentari crític sobre un tema d'interès general de la realitat social, històrica o cultural.

Per accedir a les proves els alumnes han d'haver cursat i superat els dos cursos de batxillerat, haver finalitzat aquest estudi a Catalunya el curs 2022-2023 i tenir una qualificació mitjana de tot el batxillerat **igual o superior a 8,75.**

En la segona l'alumne ha d'exposar el propi punt de vista sobre un tema en la primera llengua estrangera cursada per l'alumne en el batxillerat. I en la darrera prova cal respondre qüestions proposades sobre la matèria de modalitat que ha triat l'alumne en fer la inscripció, en funció de la modalitat de batxillerat cursada. ■

Aula d'informàtica.
IES Sa Palomera.

NADAL A BLANES

Pessebre tradicional

Del 5/12 al 7/01

Davant de l'Ajuntament

Festa del Caga Tió

16/12 - 16.30 h

Plaça dels Dies feiners

Concert de Nadal

17/12 - 12 h

Plaça dels Dies feiners

Pista de gel

Del 21/12 al 4 /01

25/12 i 01/01 TANCAT*

Plaça dels Dies feiners

Cavalcada dels Reis Mags

05/01 - 18.00 h

Sortida Passeig de la Marina

“No hi ha solucions úniques”

Lluís Amat
Editor

Avui l'article és de divulgació. El paper és un producte natural, renovable, reciclable i biodegradable. Les fibres que el constitueixen provenen d'elements vegetals, siguin arbres o plantes arbustives. Majoritàriament les fibres provenen de plantes coníferes com el pi, l'abet o l'epicea, però també d'arbres caducifolis com l'eucaliptus, l'arbre blanc, l'acàcia, el trèmol...

És renovable perquè els arbres que utilitza provenen de plantacions que es renoven. Finlàndia planta per llei dos arbres per cada un que talla. Per assegurar-ho s'ha establert un certificat forestal que dona fe que la fusta emprada prové de boscos gestio-

nats correctament. Així s'evita que es faci servir fusta d'arbres mil·lenaris o de boscos sense gestió de renovació. És bo que, si compreu un llibre o qualsevol altre paper, exigiu que tingui el certificat forestal. Com editor, ja ho faig.

El paper amb el qual confeccionem el Celobert prové d'explotacions forestals sostenibles i per a la seva producció s'han seguit els més estrictes controls mediambientals

Quin és el cicle de vida d'un llibre electrònic? L'ús de suports electrònics per a la lectura, l'anomenat llibre electrònic, podria fer que la demanda de paper disminueixi. Però genera un nou i perillós problema, l'augment de matèries primeres per a fabricar-ne i el creixement vertiginós dels residus electrònics.

Cada any, milions de tones d'ordinadors, televisors, impressores, fax, telèfons mòbils, etc. es llancen als abocadors o s'incineren, cosa que suposa l'emissió a l'atmosfera de substàncies molt nocives per al medi ambient i la salut. També s'exporten, sovint il·legalment, d'Europa, dels EUA, del Japó i d'altres països industrialitzats, a Àsia i a l'Àfrica. Allà, les persones que desmantellen aquests residus, algunes d'elles nens i nenes, s'exposen a un còctel de substàncies químiques tòxiques de conseqüències dramàtiques per a les seves vides.

Aportem solucions per a un planeta més verd

Explotació forestal sostenible

El llibre electrònic se suma ara a aquest problema. I les generacions i models obsolets que se'n succeiran seran deixalles als 6 mesos o a l'any d'haver adquirit lectors nous.

La taxa de creixement d'aquestes muntanyes de residus electrònics obsolets aconseguirà dimensions de crisi si les empreses d'electrònica, que obtenen lucre elevats de la producció i la venda d'aquests aparells, no n'assumeixen les responsabilitats. És possible fer productes sense substàncies químiques perilloses, que siguin duradors, que puguin ser millorats, reciclats o eliminats de manera segura i que no acabin com residus perillosos al pati de darrere del que ni tan sols disposen de la tecnologia adequada per gestionar-los.

No hi ha solucions úniques, però és important que tinguem en compte:

Des del sector editorial i de les arts gràfiques cal incorporar criteris ecològics en la producció de llibres i revistes i, especialment, implantar polítiques de compra de paper responsables amb el medi ambient i la societat. Projecte Llibres Amics dels Boscos.

Des de les empreses fabricants, s'han de dissenyar productes electrònics sense substàncies químiques perilloses, amb una vida útil més àmplia, que es puguin reciclar amb facilitat i seguretat i que no siguin una font d'exposició a substàncies perilloses tant per als treballadors com per al medi ambient.

Pensa-t'ho dues vegades abans de comprar un aparell nou. Realment el necessites? El que tens ja no et serveix gens?

Què hi guanyaràs amb el nou aparell que justifiqui que rebutgis el que tens ara? ■

Cesca Cornellà Mas

Responsable de l'Oficina de Català de Lloret de Mar CNL de Girona - Consorci per a la Normalització Lingüística

FETS I GENT

A Lloret, també, d'entrada, en català

El repte proposat per la campanya “21 dies. D'entrada, en català”, del Consorci per a la Normalització Lingüística, és clar i senzill: que els catalanoparlants mantinguin el català sempre, a tot arreu i amb tothom. Es tracta de no canviar de llengua en situacions en què habitualment es fa. Per què 21 dies? Doncs perquè els experts consideren que es necessiten 21 dies per consolidar un nou hàbit; en aquest cas: no abandonar el català quan no n'hi ha cap necessitat.

I per què és necessària aquesta campanya? Doncs perquè malgrat que el coneixement del català no para de créixer —gràcies, en part, als nombrosíssims cursos de català per a adults oferts pel CPNL i a la implantació del Voluntariat per la llengua—, les estadístiques són contundents i gens favorables.

D'una banda, hi ha els catalanoparlants que no es mantenen en català quan algú se'ls adreça en castellà: 8 de cada 10. Encara que l'interlocutor entengui el català perfectament? No té sentit.

I després encara podríem parlar, esclar, dels catalanoparlants que s'adrecen en castellà a l'interlocutor quan aquest parla en català però amb certa dificultat. El que algú pot pensar que és un gest de bona educa-

ció resulta que és un exercici d'exclusió: no parlar en català a algú que està fent l'esforç de parlar-lo és negar-li l'oportunitat de millorar-lo. Ras i curt. Els professors de català ens fem un fart de sentir alumnes que ho viuen en la pròpia pell. S'esforcen a aprendre la llengua i després no poden practicar-la enlloc perquè tothom els contesta en castellà encara que ells comencin la conversa en català. Catalanoparlants, potser que ens ho fem mirar.

En tercer lloc, hi ha una altra actitud letal per a la supervivència del català: decidir que l'interlocutor no parla ni entén el català pel simple fet de tenir un aspecte determinat. A hores d'ara, ja no caldria haver de recordar a ningú que la Catalunya del segle XXI és de tots colors i va vestida de mil maneres. Es pot ser negre, es poden tenir trets facials eslaus, es pot portar un mocador o un turbant al cap, i tenir el nivell C1 de català. Això és així.

Per tot això, cal capgirar l'hàbit d'abandonar el català. Perquè parlant en català amb tothom ajudem els qui l'aprenen i fem la llengua útil i necessària. No perdem de vista que una llengua que desapareix de tots els espais públics i va quedant reduïda als espais privats té molt mala peça al teler. Si amaguem el català, el fem prescindible. I ja sabem què passa amb tot allò prescindible, no?

Acte central de la Campanya a Lloret el passat 2 de novembre

Per crear consciència de tot plegat, els serveis de català de Lloret i Blanes aquesta tardor, del 16 d'octubre al 5 de novembre, han portat la imatge i el missatge de la campanya "21 dies. D'entrada, en català" a tots els racons dels dos municipis.

Tant a Lloret com a Blanes el 2 de novembre es va celebrar un acte central de la campanya. A Lloret de Mar, va ser a la sala polivalent de la Casa de la Cultura. Es va poder gaudir de la xerrada del col·lectiu "No em canviïs la llengua", integrat per Toni Albà, Rosario Palomino, Carme Sansa i Matthew Tree, i format arran de l'experiència personal de Rosario Palomino, que va viure atònita com els seus esforços per aprendre el català no tenien cap correspondència a l'hora de poder practicar-lo fora de l'aula, i va decidir compartir a Twitter la seva perplexitat. **A part de la intervenció** dels quatre po-

nents, a l'acte també hi van participar sis alumnes dels cursos de l'Oficina de Català de Lloret de Mar (Consorti per a la Normalització Lingüística) que van explicar la seva vivència personal a l'hora d'adoptar el català com una llengua més de comunicació.

L'acte també es va aprofitar per presentar les parelles lingüístiques que s'han incorporat en aquesta edició al Voluntariat per la llengua a Lloret de Mar, aquest any que està d'aniversari: 20 anys de posar en contacte persones que parlen en català habitualment amb persones que el parlen encara amb dificultat, per fer una hora setmanal de conversa, amb la voluntat d'incrementar l'ús social de la llengua. Més de 175.000 parelles! Sembla, doncs, que de persones amb ganes de parlar en català n'hi ha i molta. Fem-ho sempre, a tot arreu i amb tothom. Ens hi va la llengua. ■

Reivindiquem la tradició del Nadal!

CONCERT PER LA PAU

COR ARSNOVALLORET
CORAL LA IGUALTAT
EL COR DE LA VALL
ORQUESTRA ARTS
SIMFÒNICA JOVE

Dissabte 30 de desembre
19 h / Teatre de Lloret

Celobert

La COOPERATIVA

QUINES DEL CASAL

Dg. 10 / 12 — TALLER D'HAVANERES
Dg. 17 / 12 — SOMRIURES I PROG. MARXA
Dt. 26 / 12 — BAR CASAL LA COOPERATIVA
Dl. 1 / 01 — SOSTRE I DIGNITAT
Dg. 7 / 01 — SOCIAL ESPORT

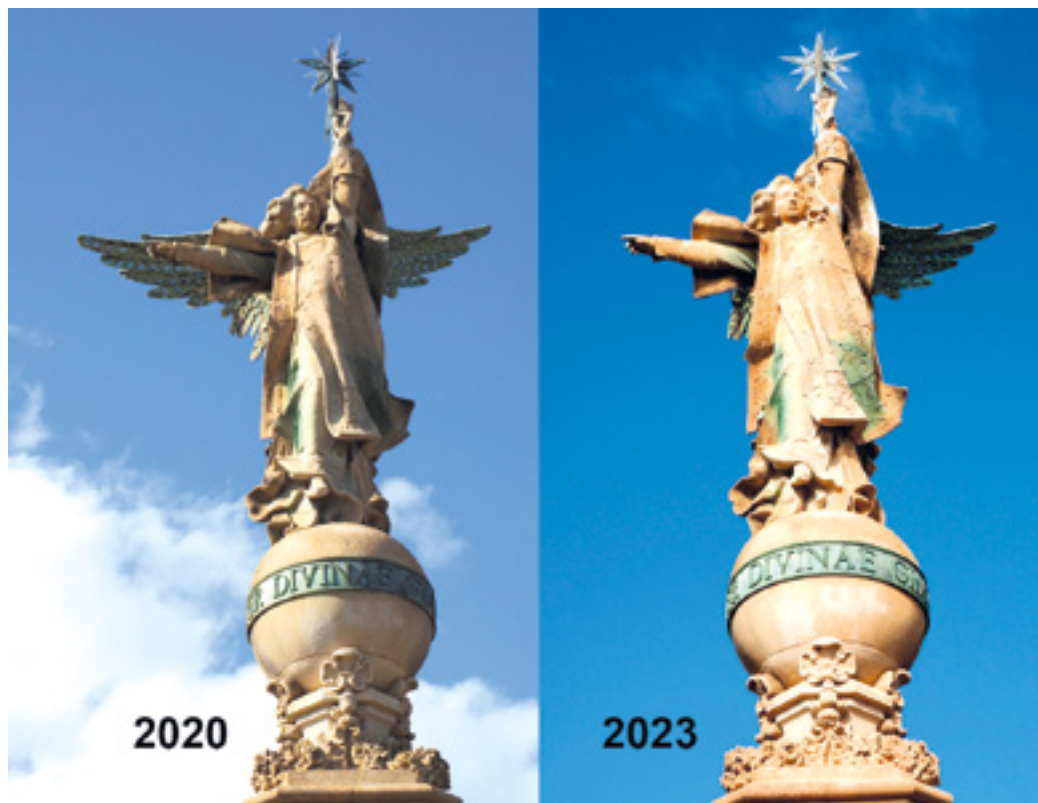
C. MURALLA, 28 BLANES

DE 18 — 21H

UN MONUMENT A LA VERGONYA.

Algú ens ho pot explicar?

S'ha consumat la predicció. El monument de l'Àngel, del conjunt patrimonial de Sant Pere del Bosc; una obra emblemàtica d'aquesta vila; s'ha convertit ja, en un monument a la vergonya.

Celobert va publicar fa més de tres anys (número 181, juliol 2020), un article en el que vaig anunciar que, de seguir amb la inacció i passivitat dels últims anys, faltava poc perquè el monument perdés les ales, convertint-se així (deia llavors) *“en un monument a la deixadesa, la irresponsabilitat, la ineptitud. Un monument a la vergonya”*.

Aquest novembre de 2023, l'Àngel ha perdut la meitat de la seva ala dreta. Ignoro si la part que falta, algú l'ha pogut guardar; o, en el millor dels casos, estigui doblegada al seu lloc original i només s'hagin perdut algunes plomes (a part de les que ja li falten fa tres anys).

Recapitem, com hem arribat aquí. Al novembre de 2017 una crida veïnal reclamava la intervenció de l'Ajuntament. El regidor de Patrimoni manifestava que el monument és privat, fa anys que proposen un acord amb la propietat; que, si no ho arreglen, ho farà l'Ajuntament de manera subsidiària. Les publicacions a la premsa van motivar un informe de Patrimoni municipal, i un pressupost d'una empresa de conservació i restauració d'obres d'art, per actuar en dues fases.

Durant tres anys, no es mou res. Al maig de 2020, l'entitat ecologista SOS Lloret presenta sendes instàncies a l'Ajuntament i a la Direcció General de Patrimoni Cultural de la Generalitat, denunciant el punt alarmant de degradació del monument, després de comprovar que es troben plomes metàl·liques al terra. La premsa se'n fa ressò i es redacten dos informes, de Patrimoni i de Disciplina Urbanística, que es concreten en un expedient disciplinari i un decret dirigit a la propietat, ordenant la intervenció urgent en 15 dies i advertint de la possible execució subsidiària de la reparació, en cas d'incompliment. Malgrat això, l'Ajuntament no executa cap de les seves funcions, en aquest expedient 24422020000023.

Al juliol de 2020, Celobert publica l'article descrit a l'inici d'aquestes ratlles. I el grup municipal Lloret en Comú presenta una moció al ple municipal demanant la creació d'un inventari de Béns Culturals i Naturals d'Interès Cultural Local. El Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (CRBMC) envia uns tècnics per valorar l'estat de conservació de diferents elements del conjunt patrimonial de Sant Pere, destaca la gravetat de l'estat de

les ales, i conclou que cal accedir amb una grua per una inspecció detallada. El 9 de setembre, el Punt Avui publica un article d'opinió de Joan Domènech, "L'àngel necessita atenció"; "El monument més emblemàtic dels lloretencs està molt deteriorat"; Domènech insisteix en una solució via conveni "abans que acabin de caure totes les plomes... etc."

El 31 de maig de 2021, el ple municipal aprova, per unanimitat, la "Declaració de Béns Culturals d'Interès Local", queden protegits una relació d'edificis i monuments, entre els que hi ha el monument a l'Àngel. SOS Lloret denuncia que, quinze mesos després de la presentació de la seva instància, no té coneixement que s'hagi emprès cap acció; que la degradació continua en aquest i altres monuments del conjunt; i reclama ser informats de l'estat de l'expedient instat a la propietat. A rel d'aquesta denúncia, l'Ajuntament demana al CRBMC aquella visita dels seus tècnics que es va anunciar en la visita anterior.

Al setembre de 2021, davant del bloqueig dels actors (propietat-ajuntament), fins a vint-i-sis associacions o entitats, representatives del teixit social de la vila, s'adhereixen a un manifest per demanar la catalogació del conjunt monumental de Sant Pere del Bosc com a Béns Culturals d'Interès Nacional (BCIN). La propietat no és receptiva a la proposta, i la Direcció General de Patrimoni Cultural resol negativament aquesta proposta, amb cert menyspreu, sense valorar el suport social que la promou. Al mes de novembre,

es porta a terme la visita dels tècnics del CRBMC, que emeten un informe alarmant, proposant una intervenció en nou fases.

Finalitzant l'any 2022, l'Ajuntament publica una nota de premsa de to triomfalista amb el titular "L'Ajuntament de Lloret arriba a un acord amb la família Cabañas per la signatura d'un conveni que preveu la restauració de part del conjunt monumental modernista de Sant Pere del Bosc". Expectativa falsa, doncs a desembre de 2023, el conveni segueix essent una promesa incomplerta. Aquest novembre de 2023, per tercera vegada, SOS Lloret ha presentat instància a l'Ajuntament, denunciant que, passats més de tres anys de la primera denúncia, constaten la despreocupació de l'Ajuntament en el tractament d'aquest tema. Finalment, veus autoritzades del consistori actual, afirmen que aquest mes de novembre, s'ha traslladat a la propietat un nou decret que insta a la restauració segons l'informe del CRBMC, amb l'avertiment de l'execució subsidiària en cas d'incompliment.

Han passat sis anys des de les declaracions del regidor de Patrimoni dient que fa anys que busquen un acord amb els propietaris; i som al mateix punt. No s'ha mogut res, ara ja falta part d'una ala; tots els informes clamen per la urgència i necessitat d'actuar. L'Ajuntament es veurà obligat a aplicar l'execució subsidiària dels treballs, prevista als ordenaments vigents. Lamento profundament aquesta manca d'acord entre les parts. I no ho puc entendre. Algú ens ho podria explicar??? ■

L'ABBC US DESITJA...

Bones Festes i Bon Any Nou!

abbc.cat
#comerçblanes #complemambtu

Comerc Blanes
f @ abbcblanes

Pol Ginesta

Redacció Celobert

Dilluns 30 d'octubre, el ple de l'Ajuntament de Lloret de Mar va aprovar una forta pujada d'impostos que, com era de preveure (i com els mateixos membres del govern de ben segur que sospitaven), no va agradar a la ciutadania lloretenca. No obstant això, tret d'una petita concentració a la plaça de la Vila el mateix dia del ple, no s'han sentit gaires veus de protesta. Potser, qui ho sap, perquè l'estratègia de marejar la perdiu els ha sortit bé.

La polèmica va esclatar el 20 d'octubre, arran d'un comunicat que l'equip de govern va publicar a les seves xarxes socials, per "compartir amb la ciutadania la complexa situació econòmica en la qual es troba el consistori". En aquest text, l'equip de Lamelas alertava que la situació econòmica del consistori era "molt delicada a causa de la greu inflació econòmica que travessa Europa", cosa que ha afectat a totes les poblacions, però afegia que estava "especialment accentuada al municipi arran de la gestió de l'anterior equip de govern".

Aquell alarmant comunicat seguia amb un llistat de suposats "desajustos financers" que, insistien, havia "heretat el municipi com a conseqüència de la gestió de l'anterior equip de govern". Un llistat que incloïa, entre altres coses, suposades factures pendents de pagar a Fecsa-Endesa i Iberdrola, un deute amb l'Agència Catalana de Residus (ACR) i una manca de planificació que hauria tingut conseqüències castròfiques per a l'economia municipal. Potser esperaven que aquesta informació calés en la ciutadania i que, quan s'anunciés la forta pujada d'impostos, tothom ho comprenguéssim i en culpés els anteriors mandatariis.

Els membres de l'antic govern, però, no es van fer esperar i de seguida van posar el crit al cel assegurant que tot era mentida i que, fins i tot, estaven preparant una querrela per "difamació, injúries i calúmnies" contra el govern actual. En un comunicat conjunt de Tots per Lloret, ERC i Sumem Lloret, els tres grups demanaven "la rectificació pública i la dimissió en bloc dels responsables d'una comunicació institucional farcida de mentides i imprecisions sobre la gestió de l'executiu previ al d'Adrià Lamelas". Els grups lamentaven que aquell comunicat del govern podia haver "atacat el dret de l'honor dels membres de l'anterior executiu" i consideraven que tot plegat formava part "de l'estratègia comunicativa cínica i sense escrúpols" del nou govern. Tot seguit, contradecien totes les acusacions que els havien fet. Per exemple, demostrant que les factures amb Fecsa-Endesa i amb Iberdrola s'havien pagat el 10 de març de 2023, per tant, encara en l'anterior mandat; sobre l'ACR, matisaven que no es tractava d'un deute, sinó que aquells diners que s'havien de pagar feien referència un nou "cànon derivat d'una legislació supramunicipal aprovada fa menys d'un any que, si es confirmés, es podria fraccionar en 8 anys".

A més a més, l'oposició afegia que queda demostrada la seva bona gestió econòmica per la gran quantitat de subvencions que ha rebut, rep i rebrà Lloret de Mar amb els fons Next Generation. "Europa ho té claríssim: si els ens públics no compleixen amb les regles fiscals, no tenen dret a aspirar a aquestes subvencions".

Paral·lelament a aquest enfrontament a través de comunicats, es va celebrar el ple del 30 d'octubre, en què el govern va aprovar un fort increment d'impostos: entre altres

Ple de l'aprobació del Cartipàs.
22 de juny d'enguany.

FETS I GENT

coses, es va pujar l'IBI un 11,5%, el rebut de l'aigua un 17% i la taxa d'escombraries un 25,93%. El govern va argumentar que, així, la ciutadania pagarà "el cost real de cada servei en qüestions fonamentals com les escombraries, aigua i clavegueram", a banda de poder fer front a la inflació i a la difícil situació econòmica del consistori.

Va passar gairebé un mes fins que el govern va tornar a manifestar-se públicament. Per fer-ho, va escollir la tarda d'un divendres. I no un divendres qualsevol, sinó el 17 de novembre: un dia abans de Sant Romà, festa major de Lloret de Mar. Casualtat o causalitat?

En un comunicat publicat als canals institucions del consistori, indicava que volien fer un "aclariment" amb la voluntat de "restablir el bon to i poder continuar treballant per fer un Lloret millor per a tothom". Tot seguit, aclaria que referent a les suposades factures pendents amb Fecsa-Endesa i Iberdrola, resulta que sí que estaven pagades. En el comunicat no es deixa constància directament de l'error que van cometre en acusar l'anterior govern, sinó que es donen una sèrie de voltes a l'assumpte que, rellegit unes quantes vegades, fa pensar que realment el problema és que ells es van confondre i pensaven que hi havia centenars de milers d'euros pendents de pagar quan, en realitat, les empreses en qüestió les havien cobrat abans que ells entressin a governar.

En aquest mateix comunicat, hi podem llegir uns paràgrafs complexos sobre el deute amb l'Agència Catalana de Residus de Catalunya. Més que aclarir a la ciutadania que no existeix tal deute, sembla que vulguin mostrar com d'enrevessats són els escrits dels documents oficials per justificar que es van confondre i que no es tracta d'un deute, sinó d'un cànon que s'haurà de pagar

per llei i que no té res a veure amb l'anterior govern. De la resta d'acusacions del vell comunicat, silenci. Un comunicat, per cert, que es va retirar de les xarxes.

Altres cop, l'oposició no va tardar a reaccionar i el mateix divendres 17 va enviar també un comunicat on alertava que considerava "insuficient" la rectificació del govern, però que donava per tancada la polèmica. L'oposició criticava que el comunicat del govern s'enviés "tard i malament" i, de forma "perfectament meditada", en plena celebració de la Festa Major. Tots, ERC i Sumem exposaven que el govern "en cap cas parla d'error, rectificació o equivocació", sinó que "sempre fa ús de termes com "matís" o "aclariment"". Però entenien que el nou comunicat suposava una "esmena al que havien publicat anteriorment, coneixedors del fet que estaven mentint i que podien trobar-se amb problemes més enllà del deure públic".

Des de l'oposició consideren que tot plegat ha estat un acte de "mala fe" per part de l'equip de govern i, tot i que donen la polèmica per tancada, asseguren que "en cap cas passa a l'oblit". En aquest sentit, afegeixen que seguiran fiscalitzant les actuacions del govern i treballant pel bé de Lloret de Mar.

En definitiva, tant si tot plegat formava part d'una nefasta estratègia de comunicació o si realment era fruit de la incompetència a l'hora de revisar els números de l'Ajuntament, tot aquest foc creuat entre uns i altres ha acabat en res, en una mera disputa política com qualsevol altra. No obstant això, qui n'haurà de pagar les conseqüències, un cop més, és la ciutadania, que haurà de fer front a una pujada d'impostos històrica. ■

Visquem la joia del Nadal!

GIRONÈS I RODÉS, S.L.
Scs. de J. Gironès, S.A. - Fundada el 1962

Aigua · Gas · Electricitat · Climatització · Calefacció
Plaques solars · Domòtica · Manteniment industrial

Jaume I, 70 - 17300 Blanes · Tel. 972 330 660 · Fax: 972 351 820
info@gironesirodes.com

Llibreria Fleca Fenals

PREMSA · REVISTES · LLIBRES
CÒPIES I IMPRESIONS des de USB
SERVEI DE CORREU ELECTRÒNIC
ENQUADERNACIONS MATERIAL ESCOLAR
FLECA I PASTISSERIA

C. Pere Codina i Mont, 57 | Fenals - Lloret de Mar
Tel. Fax. 972 36 77 76 | papereria@pfenals.com

75è ANIVERSARI
**DECLARACIÓ UNIVERSAL
DELS DRETS HUMANS**

Salomó Marquès Sureda

Professor d'Història
de l'Educació

Format **Cartell**
Disseny **Yossi Lemel**
Any **2003**

No és fàcil avui parlar dels drets humans voltats com estem de guerres que ja superen en maldat la Segona Guerra Mundial i provoquen la mort d'innocents que haurien de fer caure la cara de vergonya a qualsevol persona sensata.

De totes maneres, el fet de recordar el 75è aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans proclamada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 10 de desembre de 1948, ens ha d'estimular a reflexionar sobre el contingut d'aquests 30 articles que han de ser el motor per aconseguir un món més humà i just per tots els que hi vivim.

Els principis fonamentals de la Declaració queden proclamats en els primers articles:

Tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i en drets.

Tothom pot gaudir de tots els drets enunciats en aquesta Declaració, sense distinció de cap mena, tal com raça, sexe, llengua, religió, opinió, etc.

Tothom té dret a la vida, a la llibertat i a la seguretat de la seva persona.

Només de llegir els articles i donar un cop d'ull al voltant nostre ja queda clar que ens queda molt de camí per fer. Són 30 articles que podem agrupar en drets personals, drets jurídics, drets polítics i drets econòmics, socials, religiosos i culturals.

Mirant enrere podem veure que l'esforç per millorar el nostre món fa anys el trobem en lleis com les constitucions de pau i treva del segle XI. Amb el pas del temps anirem trobant lleis referents a llibertats personals i col·lectives. El passat segle, el 1945, acabada la II Guerra Mundial es va aprovar la Carta de les Nacions Unides. I força anys més tard de la Declaració dels Drets Humans es va proclamar la Declaració Universal dels Drets dels Pobles, el 1990, que encara es compleix menys que la dels Drets Humans.

La declaració del 1948 a casa nostra no es va incorporar oficialment fins al 1978 després de la mort del dictador Franco (els seguidors del dictador encara són ben vius) i amb la instauració d'una democràcia i la promulgació d'una amnistia. Alguns dels promotors d'aquests drets durant la dictadura ho van pagar amb presó. Els anys democràtics s'han viscut amb alts i baixos i la seva pràctica és molt millorable en molts àmbits; només cal veure, mentre escric aquest text, les tensions polítiques entre diversos partits pel nou govern que s'ha aconseguit fa pocs dies.

El balanç dels anys transcorreguts des de la Declaració resulta bastant contradictori. Per una part cal reconèixer una notable expansió

dels drets humans. Per altra part, lamentablement constatem que aquests drets han estat (i són) objecte de constants violacions, algunes vegades gravíssimes: violacions al dret de la vida; conculcació dels drets civils i polítics als ciutadans per part dels governats; discriminació per motiu de raça o de sexe; incompliments de les lleis internacionals; negació al dret a l'autodeterminació, etc.

Llegint els articles estic segur que tothom que ho faci atentament hi trobarà aspectes per millorar. Mentre escric penso en l'article 7: *Tots són iguals davant la llei i tenen dret, sense cap distinció, a igual protecció per la llei.* Amb crida l'atenció que faci cinc anys que s'han de canviar els membres del tribunal Superior espanyol i no se'n surten els que han de fer complir la llei per una actitud antidemocràtica.

Per altra part, l'article 25 diu: *Tota persona té dret a un nivell de vida que assegurï, per a ell i la seva família, la salut i el benestar, especialment quant a alimentació, vestir, habitatge, assistència mèdica, etc.* Una declaració que em provoca vergonya cada vegada que veig per Girona no acollits i que dormen al carrer. I així podria continuar constatant contradiccions en el compliment d'aquests drets. I així podríem continuar trobant incompliments.

Alfred de Zayas, expert de l'ONU en Drets Humans, afirmava: *La llei ha de servir per assegurar els drets humans, la dignitat humana i la justícia. Quan la llei o la interpretació que en fas es torna injustícia, cal canviar-la llei.*

Constatem incompliment pel que fa a l'aplicació dels drets humans entorn del tema de la pau. Només cal veure les actuals guerres (les que surten a la televisió i les que no, però que hi són! Més de 25 reconegudes!). Ens podem preguntar: Què se n'ha fet d'aquella Europa més solidària? Què fa el Consell d'Europa? Podem veure el silenci de les autoritats polítiques d'Europa davant les guerres actuals i l'activa política de venda d'armes. I el creixement del feixisme a casa nostra, etc. Les contradiccions del govern espanyol de la propaganda a la realitat de la venda d'armes, etc. I la immoralitat de gastar 56 milions d'euros diaris en despesa militar a Espanya, que afirmava l'Arcadi Oliveres.

Ens queda molt camí encara per córrer per aconseguir que els drets humans siguin una realitat arreu, també, al nostre país. On queda la dignitat humana i què passa amb el dret d'asil? I els refugiats que fugen d'una guerra o d'una dictadura, o que marxen del seu país buscant millors condicions de vida? Com se'ls acull en una Europa on cada ve-

gada hi ha més muralles? I el capitalisme desenfrenat que fa diners a costa de fer pobres? I...

Podria continuar fent una llista que mai no s'acabaria i no seria just si no fes memòria de les accions positives que es fan a cada població per iniciativa voluntària de dones i homes per acollir els que arriben marxant dels seus països; i les acollides per dormir sota sostre; i les ofertes de feina per no quedar-se al carrer; etc. Però tots aquests aspectes positius no priven de replantejar a fons el model de la nostra societat cada vegada més tancada en ella mateixa.

L'article 26 proclama: *L'educació tendirà al ple desenvolupament de la personalitat humana i l'enfortiment del respecte als drets humans i a les llibertats fonamentals; promourà la comprensió, la tolerància i l'amistat entre totes les nacions i grups ètnics o religiosos, i fomentará les activitats de les Nacions Unides per al manteniment de la pau.*

L'educació és una peça fonamental i necessària per aconseguir guanyar camí per anar consolidant aquests drets humans indispensables. I em pregunto: Quan i com s'educa a les escoles sobre els drets hu-

mans, la ciutadania i el civisme? S'educa a l'escola sobre l'ètica i l'educació democràtica que no lliguen amb models neoliberals que van creixent? On queda l'educació de ciutadania en una societat que hi està creixent un individualisme deixat anar?

Fa uns anys Mayor Zaragoza (en aquell moment director general adjunt de la UNESCO) manifestava en el seu llibre "Llibertat i democràcia": *Ara, el temps del silenci, de la submissió, de l'obediència cega s'ha acabat. Ha arribat el moment de la gran transició d'una cultura d'imposició, domini i violència a una cultura de diàleg, conciliació i pau. Ha arribat el moment, en un context, plenament democràtic, d'aplicar els drets humans d'una manera que permetin, com estableix el primer paràgraf del seu Preàmbul, "alliberar la humanitat de la por".*

Després de 75 anys d'una proclamació necessària, encara som molt lluny d'una aplicació dels articles que ens permeti considerar que els avenços guanyen a les reculades. Mirant críticament la situació ens hauria de caure la cara de vergonya a tots i especialment als que governen quan les estadístiques ens mostren les reculades dels humans. ■

Josep Borrell
Periodista

OPINIÓ

A finals de la temporada turística sempre se solen presentar els resultats que han registrat les empreses del sector, els visitants que s'han rebut, el nombre de nits que han dormit a la destinació, quant han gastat, on, en què, etc. I aquest és sempre un bon moment per valorar també què estem fent com a societat amb aquest sector. Dit d'una forma potser més diàfana: som una destinació reactiva o proactiva? Som el que volem ser o el que ens deixa ser el mercat? Des de fa anys se sent a parlar de la reconversió al turisme de qualitat, sense que ningú tingui massa clar encara què vol dir això, com es fa, quin és l'objectiu, etc. i en aquest punt els allotjaments i el sector de l'hosteleria i té molt a dir.

Durant molts anys, dècades, la Costa Brava (i tothom a la pell de toro) ha viscut d'un turisme fordista o cookista, és a dir, basat en visitants de poc valor que han vingut en grans quantitats. D'uns anys cap aquí, però, s'ha vist que hi ha models alternatius més respectuosos amb el medi ambient, amb els valors dels que vivim aquí tot l'any i capaç de generar més ingressos amb menys visitants, simplement perquè cada visitant gasta més. Però clar, aquest turista també espera un nivell de qualitat que va més enllà de les tres "S" (Sol, sorra i sangria). Com sempre, és més fàcil dir-ho que fer-ho i el pas d'un model a l'altre és un camí incert que requereix esforç i determinació. És a dir, inversió i creure-hi. Si no és així, simplement no funciona i es perpetua un model basat en el "més és més".

En aquest moment és important constatar les diferències entre les companyies (sovint familiars) del sector de l'allotjament que fan planificació de futur envers les que continu-

en oferint "el de sempre" en equipaments que cada any queden més enrere. Nits a preus rebentats, crisis de reputació a les xarxes per insectes o brutícia que passen desapercebudes pels responsables d'aquests allotjaments són indicadors dels vestigis del boom turístic dels seixanta i setanta que es va allargar encara fins als vuitanta. En la versió moderna, quan veig una fotografia a Internet d'una tovallola cargolada en un lavabo o sobre un llit, ja arrufo el nas. Gairebé mai aquell lloc serà així. Els fotògrafs hauran fet massa bona feina. Si, són negocis privats i s'ha de respectar la seva decisió encara que afecti a la valoració global de la destinació.

També cal destacar que la problemàtica que tenen els allotjaments amb el personal és molt semblant, si no idèntica, a la que té la restauració. Per tant, també sembla imperiós prendre mesures en el sector per trobar en un context en què les plataformes tipus AirBnB prenen protagonisme.

No voldria acabar aquest escrit sense posar de relleu que la valoració de la destinació continua quan els visitants surten dels hotels o apartaments. En aquest sentit, les administracions locals no sempre han estat prou encertades en la gestió de la taxa turística, que massa sovint han utilitzat per altres finalitats. Sense entrar en la qüestió dels problemes de fiscalitat dels ajuntaments (que mereixeria una reflexió a banda), sí que es pot constatar com, massa sovint, els primers a no prioritzar el turisme en la presa d'algunes decisions són precisament els seus responsables.

Seguim. ■

Els nostres millors desitjos per un Nadal Genial!

OHo **ÒPTICA HOSPITALÀRIA**
GRUP SANJUANÒPTICS / DES DE 1940

Aural
CENTRES AUDITIVES

OPTICAHOSPITALARIA.COM

BLANES · TOSSA DE MAR · GRANOLLERS · SANT CELONI · MALGRAT DE MAR · LLORET DE MAR · MONTMELÓ · MANRESA · PALAU-SOLITÀ I PLEGAMANS

LAVIRET
C · A · V · A
BLANES

Bones Festes!

HISTÒRIES DE NADALES

Cicha noc¹ (pronunciat xija notz) és el títol polonès de **Stille Nacht, heilige Nacht**. Aquí en diem Santa Nit i en castellà en diuen Noche de Paz. Com sabeu és una de les nades més conegudes a tot el món tot i haver estat creada el probablement fred vespre del 24 de desembre de 1818 en el poblet austríac anomenat Oberndorf bei Salzburg. La lletra la va escriure el capellà Joseph Mohr un parell d'anys abans i aquella tarda va demanar a l'organista (i mestre d'escola) de l'església de Sant Nicolau, Franz Xaver Gruber, que li posés música, cosa que l'organista va fer ràpidament, de manera que es va interpretar per primera vegada aquella mateixa nit de Nadal² a veu i guitarra. Ja al mateix segle XIX va fer-se popular i poc a poc es va anar escampant per tot arreu. Es considera que està traduïda a més de tres-cents idiomes i les versions en disc superen també aquesta xifra. Cors de tot el món la canten també i probablement tu, amable lector, també l'has taral·lejat alguna vegada. Una versió? Procureu sentir la que en va fer Mahalia Jackson, en anglès, és clar, (Silent Night) l'any 1963. I, donades les actuals circumstàncies, proposo la versió que Monica Aweida i Nizar Francis tenen penjada a Youtube i que van enregistrar des de Natzaret per un programa de televisió cantada en anglès, àrab i hebreu.

Josep Maria Guinart
Músic i professor

Fum, fum, fum és una altra nadala immensament popular i ben bé d'aquí, molt més pròpia de la xerinola natalenca que del recolliment de la nit de Nadal, tant que moltes vegades queda relegada a la condició de cançó infantil. Joan Amades, el folklorista de referència a Catalunya, li atribueix l'origen al segle XVI o potser XVII. És una de les catorze nades catalanes recollides a *The New Oxford Book of Carols* (Oxford University Press, 1992) i és coneguda internacionalment. Per exemple, hi ha una versió coral a quatre veus deguda a Alice Parker i Robert Shaw³ que va popularitzar la cançó als Estats Units i després als països de parla anglesa, propiciant l'aparició d'altres arranjaments corals com els d'Audrey Snyder, Anne Heider, o els de Howard Helvey o Greg Gilpin a quatre veus i piano, força divertits. Fins i tot el famós, prestigiós i monumental The Tabernacle Choir mormó l'interpreta en una versió de Mack Wilberg. I més que n'hi ha...

Però sense anar tan lluny podem gaudir també de la versió del menorquí Cris Juani-co, que la va incloure al seu disc *Un món de nades*, amb formació trio de jazz (piano, contrabaix i bateria) on, per cert, la bateria corre a càrrec del blanenc César Martínez.

L'any 1966, poc després de començar la seva història, la Banda Infantil del Col·legi Santa Maria, sota la direcció del mestre Cipriano Esteban, va muntar la novena peça del seu repertori. Portava per títol *Ecos de España*, anava signada per José Jarque i consistia en un popurri de temes de diferents parts del país. Un d'ells era "l'asturiana" i, oh, sorpresa! Per nosaltres era **El noi de la mare!** El noi de la mare passa per ser una de les més populars nades catalanes, però la seva història és llarga i incerta. Originalment era una cançó de bressol sense cap relació amb Nadal. A l'arxiu de la Seu de Lleida hi ha un manuscrit datat del 1820 amb la melodia, sense lletra, amb el títol de *Manyaguet*

¹ Es pot escoltar la versió pop una mica *rhythm & blues* que en fa Natalia Kukulska.

² Per cert, **Nit de Nadal** és el títol d'una nadala de Manuel Blancafort (1897-1987) amb text de Guerau de Liost. El mateix Manuel Blancafort l'any 1929 va publicar un llibret amb el títol de "Tres cançons de Nadal" que incloïa *Cançoneta humil de mitja-nit*, amb lletra de Marià Manent, *Els núvols de nadal*, amb lletra de Joan Maragall i *Els reis*, també amb lletra de Joan Maragall.

I **Nit de Nadal** és també el títol d'una bonica cançó de 2017 del cantautor Joan Rovira (la versió que hi ha a YouTube amb guitarra i violoncel, potser més interessant que l'original).

³ Aquesta versió adaptada al català la podeu sentir quan el Cor de Cambra Sota Palau surt a cantar nades al carrer algun dia de les festes nadalenes.

Una cançó
“tradicional
catalana”:
El desembre
congelat.
Però, algú coneix
*Quand la mer
rouge apparut?*

Títol: Tortell de reis
Octavi Intente
Acrílic sobre tela
163 x 195 cm

de la mare. Se’n conserva una versió de 1866 recollida a “Cançons de la terra I”, recull de cançons tradicionals catalanes de Cándid Candi i Casanova amb la col·laboració de Francesc Pelagi Briz, que va ser premiat a l’Exposició de Viena de 1873. Curiosament la melodia coincideix amb la d’una “muiñeira”, recollida al “Cancionero popular gallego y en particular de la provincia de La Coruña”, de José Pérez Ballesteros, publicat a Madrid l’any 1886. Tenint en compte que el text està escrit en decasíl·labs anapèstics, característics de la cançó popular gallega, aquesta semblança no és sorprenent. I no només a Galícia coneixen aquesta tonada. Com dèiem, a Astúries, i fins i tot a Irlanda i algunes parts d’Anglaterra la tenen com a pròpia. I com que en algun moment s’hi van posar el dos versos que diuen: *Què li darem al filllet de Maria?/ Què li darem al formós infantó?* es va convertir en una nadala ben nostrada. Nostrada però internacional. Suggerixo que busqueu un arranjament per a cor de John Rutter que podeu trobar a YouTube en versió del cor Canto Deo, d’Aurora, Colorado (Estats Units)! El mateix John Rutter en té una altra versió amb la Royal Philharmonic Orchestra amb la soprano franco-catalana establerta a Londres Clara Sanabras com a solista.

Voilà una altra cançó “tradicional catalana”: **El desembre congelat**. Però, algú coneix *Quand la mer rouge apparut?* Era una molt popular cançó de beure francesa (un gènere molt corrent allà) del segle XVIII. Era tan

popular que Michel Corrette (1707-1795) li va canviar la lletra i es va convertir en *Quan Dieu naquit à Noël*. Va traspasar aquesta cançó els Pirineus i amb un altre text es va convertir en “tradicional catalana”..? Manuel Milà i Fontanals ja la va recollir a “Observaciones sobre la poesia popular, con muestras de romances catalanes inéditos”, de 1853.

Away in a manger, ail!, no! **Allà en un pessebre**. Una altra molt coneguda nadala... que no és d’aquí. Sembla ser que la melodia la va escriure entre 1834 i 1837 Jonathan E. Spilman, advocat i ministre de l’església presbiteriana, nascut a l’estat de Kentucky (Estats Units) sobre una lletra falsament atribuïda ni més ni menys que a Martin Luter (tant és així que la cançó era coneguda com “Luther’s Cradle Song” -cançó de bressol de Luter-). El compositor també nord-americà William J. Kirkpatrick la va adaptar i publicar l’any 1895 ja amb el títol que he escrit al principi, i d’aquí vindria la versió habitual en català. Per cert, en castellà la canten com “En la más fría noche”.

El rabadà sí que és una nadala ben tradicional catalana. Escrita en forma de diàleg, jo diria que especialment apreciada per la quitxalla a l’hora de donar les respostes del rabadà que acostumen a portar la contrària: *-A Betlem me’n vull anar⁴, vols venir tu , rabadà? -Vull esmorzar!* cridat ben fort. El que no sé si les noves generacions saben és què és un rabadà. Per

⁴ Títol aquest d’una altra popular nadala.

Per una caca que vaig fer tothom em diu el caganer

si de cas: Rabadà: Noi que ajuda un pastor a guardar el ramat.

Si ben fàcil resulta imaginar un pessebre amb pastors i rabadans, ben fàcil resulta imaginar el caganer ben amagadet. I en Marc Parrot li va dedicar una cançó. Potser no és ben bé una nadala⁵. O potser sí? Està continguda en el quart volum de la sèrie “Altres cançons de Nadal”, cinc CDs que va publicar Música Global entre 2000 i 2013 farcits de noves cançons de temes nadalencs i alguna versió de nades clàssiques a càrrec de gran varietat d’artistes catalans. **El caganer** de Marc Parrot inventa la història d’aquesta popular figura. Divertida i original acaba dient *per una caca que vaig fer* [en el moment inadequat] *tothom em diu el caganer*.

I ja que parlem de la col·lecció “Altres cançons de Nadal” trobo que està bé esmentar *Conte de Nova York* continguda al primer CD (el de l’any 2000), una bona versió dels manresans Gossos de la famosa **Fairytale of New York** dels anglo-irlandesos The Pogues amb Kirsty MacColl. Però parlem de la cançó original. Llançada com a single al mercat a Anglaterra i a Irlanda el novembre de 1987 es va convertir en un èxit ocupant el número 1 de vendes durant cinc setmanes. S’ha reeditat diverses vegades i des de llavors és dels discos més venuts a Anglaterra per les dates nadalencs i és considerada la cançó més reproduïda de les festes de Nadal en el que portem de segle. Ja el 2012 era considerada la cançó de Nadal preferida dels britànics, i això que tenen una tradició de nades per sucra-hi pa. I què té d’especial la cançó? Una primera part de balada amb piano i la veu arrossegada de Shane MacGowan⁶ i una segona d’aires tradicionals irlandesos on dialoguen/discuteixen MacGowan i MacColl. Però el més curiós és que ve a ser una cançó més aviat anti-Nadal. Una història de típics personatges immigrants perdedors, borratxos, que no aconsegueixen el seu somni i s’insulten i es retreuen fins que arriben a desitjar-se “bon Nadal i que sigui el nostre últim”. Els valencians Borja Penalba i Mireia Vives també en van fer la seva pròpia versió al seu disc “Cançons de fer camí”, de 2019.

Però tornem a temes més tradicionals. Irving Berlin (1888-1989), compositor nord-americà d’origen bielorús, va ser dels més grans, exitosos i prolífics de Broadway. La seva

cançó **White Christmas** era interpretada per Bing Crosby a la pel·lícula *Holiday Inn* (1942). D’una banda va guanyar l’Oscar a la millor cançó d’aquell any. D’una altra, el single publicat per Bing Crosby va ser rècord de vendes durant més de cinquanta anys. No cal dir que des de llavors ha estat una de les cançons més versionades a tot arreu. Per exemple, el grup català The Penguins⁷ en el seu projecte “Reggae per xics”, en va publicar una versió en català (Blanc Nadal) l’any 2012.

Quan érem petits (i no tan petits) cantàvem una tonada, la lletra de la qual començava dient *tinc un pèl, tinc un pèl, tinc un pèl al nas* (versió 1), *al cap* (versió 2). I resulta que era una adaptació sui generis de **Jingle Bells**, cançó més d’hivern que no pas de Nadal que es faria mundialment famosa. La va crear James Pierpont (1822-1893) i es va publicar a Boston, ciutat del compositor, amb el títol “The One Horse Open Sleigh”, encara que dos anys més tard es va tornar a publicar amb el títol de “Jingle Bells, or the One Horse Open Sleigh”. Encara més tard, la segona part del títol (un cavall estirant el trineu) va desaparèixer i va quedar com la coneixem avui a tot arreu, a no ser que fem servir el títol habitual en català que es va quedar amb el final del títol original: *El trineu*. (Val a dir que Els Vailets i Parxís la canten amb el títol de *Cascavells*). Si algú té ganes d’escoltar-la convenientment destrossada pot buscar la versió que els Sex Pistols en van enregistrar.

El compositor ucraïnès Mykola Leontovych va compondre l’any 1904 una cançó dedicada a l’any nou amb el títol de “La petita oreneta” i l’any 1936 el compositor americà d’origen també ucraïnès Peter J. Wilhousky li va canviar la lletra convertint-la en la “Nadala de les campanes” (**Song of the Bells**, com acostuma a ser coneguda). Es va popularitzar ràpidament a Estats Units i en els últims anys a tot el món. Qui vulgui refer-se del Jingle Bells dels Sex Pistols pot buscar a YouTube una actuació de la cantant georgiana Katie Melua amb el cor The Gori Women’s Choir.

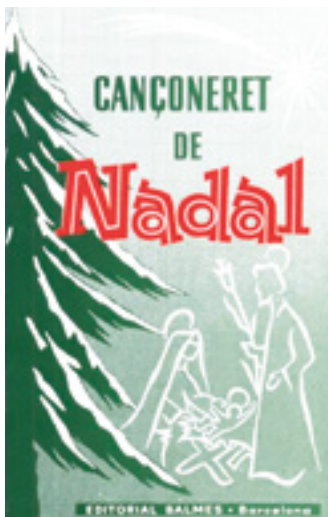
All I Want For Christmas Is You és la cançó de Nadal més exitosa dels últims anys. Mariah Carey la va publicar per Nadal de 1994 i des de llavors no fa més que batre rècords, havent-se convertit en un clàssic

Happy Xmas
(War is Over),
de John Lennon
Feliz Navidad,
de José Feliciano
o **All I Want For**
Christmas Is You,
de Mariah Carey
s’han afegit a
l’imaginari nadalenc

⁵Diu la Wikipèdia: Una nadala o cançó de Nadal és una cançó, la lletra de la qual fa referència al Nadal o, per extensió, a l’hivern en general

⁶Juntament amb Jem Finer, Shane MacGowan en va ser l’autor. MacGowan va morir el passat 30 de novembre als 65 anys.

⁷The Penguins de Sant Feliu de Llobregat. No confondre amb The Penguins, grup nord-americà de doo-woop dels anys 50 del segle passat.

de Nadal (pop, això sí). Com autors hi figuren ella mateixa i Walter Afanasieff.

Altres cançons de l'esfera pop-rock han anat substituint també cançons més tradicionals o simplement afegint-se a l'imaginari nadalenc col·lectiu, com **Happy Xmas (War is Over)**, de John Lennon (1971) o **Feliz Navidad**, de José Feliciano (1970)

Però potser ens en estem anant una mica de tema... Podríem parlar d'El cant dels ocells, El dimoni escuat, La Mare de Déu quan era xiqueta, Les dotze van tocant, La pastora Caterina, Sant Josep i la Mare de Déu, El tunc que tan tunc... i (perquè no?) Campana sobre campana, Ay del chiquirritín, Dime Niño de quién eres, La Marimorena, Los peces en el río, Pastores venid, Hacia Belén va una burra, Ya se van los pastores...

I, per acabar podríem cantar tots junts aquesta lletra tan inspirada pertanyent a **El petit vailet**: Xerrampim, xerrampim, xerrampia / xerrampim, xerrampim, xerrampó / xerrampim que Josep i Maria / tenen un petit minyó”.

P.S.: Aquí no té gaire sentit recomanar, per exemple, el recull **English Folk Carols** de Cecil J. Sharp, editat per Novello i Simpkin l'any 1911 a Londres on hi podem trobar *The Moon Shines Bright* o *On Christmas Night* i disset nadales angleses més, però sí un llibret minúscul que abans formava part de la biblioteca de moltes llars catalanes: el **Cançoneret de Nadal** de l'editorial Balmes de Barcelona que s'ha anat reeditant des de l'any 1933 i conté disset nadales.

Un altre petit llibret molt semblant a l'anterior és el **Cançoneret de Nadal**. En aquest cas és el número 2 de la Biblioteca Cordill, editat per Grata Lectura el 2005 i conté vint-i-dues nadales.

I els més interessats en relíquies poden buscar també **Les cançons de Nadal**, de Joan Llongueres, editat per Llibreria de l'Avenç de Barcelona l'any 1917 o una reedició de deu anys més tard. Editorial Boileau l'any 2010 va publicar un llibre titulat **Les cançons de Joan Llongueres, Volum I. El Nadal a casa nostra**, que no puc assegurar si és una nova edició del de 1917. ■

El futur ja no és el que era. Paul Valéry

Programa de Nadal

Tossa de Mar

16 Desembre	Pessebre Vivent Vila Vella / 18 h a 20.30 h Organitza: Associació de Tossa Pessebre Vivent (ASSOT)	25 Desembre	Missa de Nadal Església Parroquial / 12 h
17 Desembre	Pre-Sant Silvestre Davant del Parc de bombers / 10 h Organitza: Fondistes Tossa	26 Desembre	Quina de Nadal Envelat de la Platja Gran / 17 h Pro-viatge fi de curs 4t ESO
	Concert de Nadal Edifici La Nau / 17.30 h Organitza: Escola de Música	1 Gener	Festa de Cap d'any Envelat de la Platja Gran / 00.30 h 1a Banyada de l'any Platja Gran / A partir de les 12 h Organitza: Fondistes Tossa Concert de Cap d'any Cinema Montserrat / 17.30 h Organitza: Agrupació Sardanista Tossenca
21 Desembre	Berenar de Nadal Per a les persones jubilades de la vila Espai Francisco Moliner / 17.30 h	2/3/4 Gener	Divertossa Envelat de la Platja Gran
23 Desembre	Marató de fútbol sala Acte benèfic pro Marató de Tv3 Pavelló esportiu Organitza: Unió Atlètica Tossa Festa del Tió Envelat de la Platja Gran / 16 h	5 Gener	Arribada del Patge Reial Envelat de la Platja Gran / 12 h Arribada de SSMM Els Reis Mags Campament Reial Av. Catalunya De 18 h a 21 h
24 Desembre	Missa del Gall Església Parroquial / 00 h		

Reivindiquem la tradició del Nadal. Celobert

Fisioteràpia i Estètica Avançada a Tossa de Mar

 Cos Esvelt Tossa
 cosesvelt.tossa

 972340740
 www.cosesvelt.net

Aquest és un article despullat, sense escut periodístic, ni objectivitat inútil. No aspira a ser un glossa, ni és una crònica. Només anhela ser un acte d'agraïment, una humil declaració d'amor.

Pilar Rahola
Periodista

Si en Joan el llegeix, és possible que el consideri una “hipèrbole, per tantes exageracions amables”, com així mateix va definir l'acte d'homenatge que li acabàvem de fer al hall del CCCB. L'havia impulsat un grup d'historiadors liderat per **Borja de Riquer**, i el va organitzar el diari ARA, coordinat per l'Ignasi Aragay. Durant una hora i mitja, de la mà d'**Antoni Bassas**, varen desfilar records, imatges i un il·lustre recull de noms propis que varen recordar **l'alta categoria humana i professional de Joan Baptista Culla**. A la primera fila, quatre presidents de la Generalitat, i amb ells centenars de persones que vàrem viure l'acte amb una insòlita comunitat d'estima, complicitat i admiració. Amics i admiradors, i admiradors de l'amic, manllevant la bonica simbiosi que va expressar **Vicenç Villatoro**. I certament, en Joan va recollir desenes d'elogis intel·lectuals, professionals i humans, però no perquè “l'objectivitat s'hagués sacrificat en l'altar de l'amistat” —com va expressar amb tendra sornegueria—, sinó perquè tots els presents teníem molt clar que estàvem homenatjant un home extraordinari.

Personalment, no en tinc cap dubte. Vaig tenir l'honor de conèixer en Joan fa molts anys, quan un grup de joves intentàvem bastir un cos intel·lectual en favor de la nació catalana, en les èpoques en què el progressisme menystenia el nacionalisme català, seduït pel cosmopolitisme impostat. Eren els temps d'un altre gran, en Max Cahner, la solvència intel·lectual amb la qual ens va formar a molts de nosaltres. Lentament, en aquells moments de domini polític del nacionalisme —és a dir, l'eix nacional—, però de domini progressista del relat públic —és a dir, l'eix ideològic—, uns quants periodistes, historiadors, artistes i altres espècimens de la canallesca ens vàrem aplegar al voltant d'un cos de pensament. Primer es va vertebrar a través de les Jornades Nacionalistes de Miquel Sellarès, i després amb la Fundació Acta, que vaig tenir l'honor de dirigir, amb Joan Culla a la presidència. D'aquell temps llunyà, on l'hegemonia del debat polític el tenien els nostres homòlegs de la banda socialista-psuquera, en van néixer al-

guns dels conceptes que després quallarien en la reflexió nacional. **Moltes d'aquelles reflexions les va formular Joan Culla, entre d'altres, la del “nacionalisme desacomplexat” que es va convertir en una autèntica idea-força. Calia alliberar-nos de la pàtina retrògrada que ens adjudicaven des del progressisme, convençuts que la defensa de la nació catalana era justament una lluita de progrés.** D'alguna manera, calia sortir de l'armari intel·lectual en què estava el nacionalisme, i debatre en l'esgrima pública amb aquells que consideraven la lluita nacional, una qüestió menor i sobretot antimoderna.

Érem nacionalistes perquè volíem salvar la nació catalana, la identitat i la llengua de la qual estaven en constant perill, i per això mateix consideràvem que no hi podia haver una lluita més justa.

Segurament deu costar entendre, des de la mirada actual, que calgués una batalla com aquella, però durant molt de temps el menyspreu intel·lectual al nacionalisme català va ser dominant. I de fet, si em permeten el parèntesi, encara ho és ara, una vegada s'ha substituït pel concepte “independentista”, més políticament correcte. **De fet, la frase, “no soc nacionalista, soc independentista” és herència d'aquell acomplexament que denunciava Culla fa tants anys.** Què vol dir ser independentista? Òbviament, voler la independència de Catalunya. Però, per a què? Per salvar la nostra nació, permanentment perseguida. **Si no la salvem, si perdem l'idioma i la identitat, per a què volem la independència?**

Per això érem nacionalistes, i per això mateix intentàvem bastir un argumentari modern que competís en la gran batalla de les idees. Joan Culla, Vicenç Villatoro, Albert Viladot, Salvador Cardús, Vicenç Altaió, Josep Gifreu

i una llarga llista de persones que ens vàrem conjurar per consolidar un relat a favor de la nació catalana, que intel·lectualment no aconseguia ser hegemònic. D'entre tots, en Joan Culla n'era —i n'és— el mestre. Podria repetir aquí tots els elogis que va rebre a l'acte del CCCB: “el gran historiador del present”, diria Borja de Riquer; “un dels caps més ben amoblats”, afegiria Josep Ramoneda; “l'opinador més prestigiós de Catalunya”, reblaria Mònica Terribas. L'home d'ordre, professional fins a l'exigència, metòdic fins a la impaciència, i sempre agut, capaç d'ensenyar a més d'un miler d'alumnes durant tots els seus anys de docència, i deixar una empremta única a tots ells. Tots els que l'hem tractat llargament coneixem la seva memòria ingent, la seva agudesa intel·lectual i la seva impietat en descarnar l'estultícia, però so-

bretot coneixem la seva brillantor. Joan Culla és un historiador en la pell d'un professor; un pensador en la pell d'un historiador; un guerrer de la paraula en la pell d'un estudiós; un noucentista en la pell d'un opinador; i una gran persona en la pell de tots.

Com va dir Villatoro, haver-lo conegut és un honor. Som molts els que l'admirem, molts els que l'estimem i som tots els que aprenem d'ell. La seva petja a Catalunya és profunda, com cabdal és el seu llegat. I en la vida de molts de nosaltres, deixa una empremta lluminosa. Només resta agrair el luxe del temps compartit, i deplorar els anys de la distància, arrossegats pel cabdal tortuós de la vida. Gràcies, estimat amic. Gràcies, admirat mestre. ■

L'historiador Joan B. Culla (Barcelona, 1952) sempre va preferir dir allò que pensava i explicar les coses tal com volia que no pas deixar-se seduir per tots aquells que en un moment o altre li van oferir un càrrec. El 25 de maig d'enguany, quan va fer la darrera classe magistral a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), que havia escollit la llibertat: “Poder escriure i dir el que et dona la gana no té preu”.

Enganxats als llibres!

Llibreria Ça Trencada

C/Roig i Jalpi, 10,
17300 Blanes Tel. 972 35 51 67

Nat
MonT**Clara Coll Lladó**Doctora en Biologia
i membre de NatMonT

El gener del 2020, després del pas del temporal Glòria, va aparèixer una troballa sorprenent a la costa: centenars d'amfiox, uns petits invertebrats marins, considerats fòssils vivents, havien estat escupits per la mar a la platja del Cavaió d'Arenys de Mar, i molt probablement a d'altres platges de la costa catalana, enmig de tones de deixalles i matèria orgànica. I és que aquest singular animal és, ni més ni menys, l'organisme clau per entendre la transició evolutiva d'invertebrats a vertebrats.

L'amfiox no és un animal fàcil de trobar tot i que habita les zones costaneres temperades i tropicals d'arreu del món. A Catalunya, els investigadors del Centre d'Estudis Avançats de Blanes (CEAB) n'han detectat a la zona de la Selva Marítima i segurament és una espècie comuna a tota la costa catalana. I quin aspecte té? L'amfiox, conegut popularment com a llanceta per la seva forma, és un petit animal invertebrat semitransparent d'uns 6 cm de longitud, de cos fusiforme i comprimit lateralment que viu mig enterrat en els fons sorrencs del litoral. Traient el cap d'entre els sediments s'alimenta filtrant el plàncton, que atreu fent bategar uns petits tentacles (cirri) que envolten la seva boca i el contingut ingerit és visible a ull nu a l'intestí degut a la transparència del seu tegument. L'amfiox sol viure formant colònies d'individus de densitats molt variables i neda agitadament fent moviments ondulatoris quan és destorbat o durant l'època de reproducció.

De les 29 espècies d'amfiox existents, les més conegudes són del gènere *Branchiostoma*, però tres d'elles són les més estudiades en recerca: *B. floridae* (espècie americana), *B. lanceolatum* (espècie europea) i *B. belcheri* (espècie asiàtica).

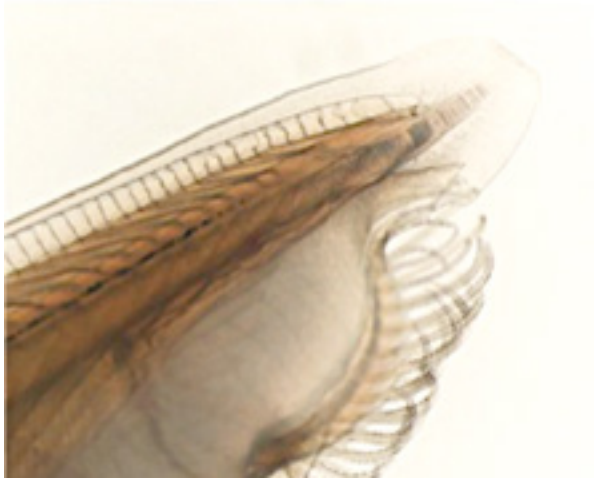
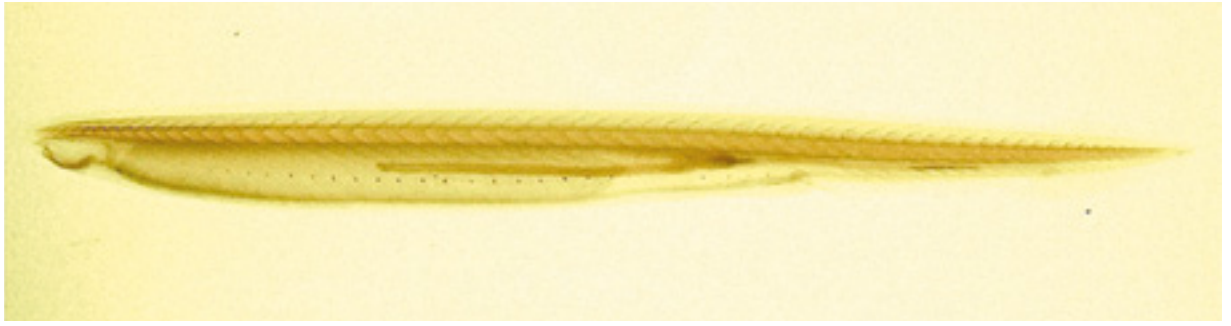
Els amfiox tenen sexes separats i, quan són madurs, desenvolupen una sèrie de gònades repetides ventralment a banda i banda del cos. Durant els mesos càlids de primavera i estiu té lloc l'època de reproducció. Mentre que els individus de l'espècie americana *B. floridae* es reproduïen a l'estiu de manera sincrònica un cop cada 2-3 setmanes, l'espècie europea *B. lanceolatum* ho sol fer gradualment des de finals de maig fins a finals de juny. La posta sempre comença just després de pondre's el sol, quan tota la

població d'amfiox surten del fons sorrenc i neden agitadament tot alliberant l'esperma i els ous que formaran la propera generació d'amfiox. Durant el primers estadis de vida, els embrions i larves d'amfiox són pelàgics i són arrossegats pels corrents marins, però al cap d'unes setmanes (depenent de l'espècie) pateixen una lleu metamorfosi en la qual la boca, situada al cantó esquerra de la larva, migra fins a una posició ventral; fet que marca l'inici de l'estadi juvenil i permet el canvi d'una vida pelàgica a bentònica, com els adults. Els amfiox viuen entre 2-5 anys, segons l'espècie.

L'amfiox, el fòssil vivent que explica l'origen dels vertebrats

I per què és especial, l'amfiox? Doncs perquè és un invertebrat que comparteix una sèrie de característiques anatòmiques que són pròpies dels vertebrats: un tub neural en posició dorsal, una musculatura segmentada, unes fenèdures faríngies (que en els peixos es troben modificades formant les brànquies), una cua post-anal, i sobretot, el notocordi, un cordó muscular situat paral·lelament per sota el tub nerviós. A l'amfiox, el notocordi s'estén de punta a punta del cos de l'animal (com si fos una columna vertebral primitiva) i es manté durant la fase adulta permetent la natació ondulatoria gràcies a la seva flexibilitat; tanmateix, en els vertebrats, el notocordi és una estructura embrionària transitòria a partir de la qual es desenvolupa la columna vertebral.

De fet, la presència del notocordi (en algun estadi del cicle biològic) és la principal característica que distingeix el grup dels Cordats, el qual inclou 3 subgrups: els cefalocordats (amfiox), els tunicats (ascidis i salpes, entre d'altres), i també els vertebrats (com nosaltres).

En el cas dels tunicats, el notocordi és present a les fases larvàries lliures pelàgiques, però acaba desapareixent en aquells tunicats que esdevenen sèssils (és a dir, es fixen al substrat) a l'inici de l'etapa adulta mitjançant un procés de metamorfosi.

I per què l'amfiox es considera un fòssil vivent?

Parlem de fòssils vivents en referir-nos a aquelles espècies actuals que morfològicament són extremadament semblants a espècies identificades mitjançant fòssils. L'amfiox és molt semblant a *Pikaia gracilens*, una espècie extingida considerada el primer animal cordat del registre fòssil que data del període Càmbric, fa 500 milions d'anys! Però l'amfiox no només és morfològicament el representant modern de l'ancestre de tots els cordats, sinó que

a més a més, la seqüenciació del seu genoma el 2008 va revelar que l'amfiox posseeix una versió simplificada del genoma de tots els vertebrats i això ens ajuda a entendre l'origen i l'evolució de les funcions de les xarxes gèniques que regulen el desenvolupament embrionari i la fisiologia dels vertebrats. Per aquest motiu, els amfioxos són utilitzats com a animals model en el camp de la genètica evolutiva i del desenvolupament, per a poder reconstruir la transició evolutiva d'invertebrats a vertebrats.

“És un llarg camí des de l'amfiox” diu la cançó en anglès escrita per Philip H. Pope en honor a aquest excepcional animal; un camí que hem recorregut els descendents dels primers cordats i que, encara avui, podem retrobar-nos amb aquest fòssil vivent al mar. ■

1. Amfiox (*Branchiostoma lanceolatum*). Foto: Clara Coll
2. Cap d'amfiox (*B. lanceolatum*). Foto: Clara Coll.
3. Amfioxos semienterrats filtrant plàncton marí. Foto: Vincent Moncorgé.

BIBLIOGRAFIA

García-Fernández, J; Benito-Gutiérrez, E. (2011). El petit amfiox: el miratge de l'origen dels vertebrats. Organismes model en Biologia. Treballs de la SCB (Vol 62 (pp.131-139).DOI: 10.2436/20.1501.02.109

SALUT I BONES FESTES!

Farmàcia
Lourdes Vazquez Ruiz

C. EMILI MARTÍNEZ PASSAPERA, 9 | T. 972 346 187 | W 664 021 725 | LLORET DE MAR

OCTAVI INTENTE

EL REALISME EN EL SURREALISME

La imatge és una creació pura de l'esperit.
André Breton

Marina Garcia i Carbonell
Historiadora de l'art

En l'obra d'Octavi Intente els objectes prenen ànima. La mirada particular de l'artista fa reviure objectes quotidians que es barregen amb escenaris reals i imaginaris on personatges grotescos, robots i altres alienígenes conviuen, a mode de bestiari il·lustrat, en una realitat paral·lela. Paisatges i situacions onírics i reals s'entrecreuen en una dimensió que fa que la seva obra agafi un estil perfectament reconeixible. Nascut a Castellar del Vallès l'any 1959, ha realitzat nombroses exposicions individuals i col·lectives tant en l'àmbit nacional com internacional arribant fins als Estats Units. El seu univers pictòric està present en fundacions i museus entre els quals destaca el Museu Olímpic de Lausana. Així també podem gaudir de la seva obra en diversos establiments barcelonins emblemàtics com l'hotel The Mirror o els restaurants Angle, Ten's Tapes i ABaC.

UNA REALITAT PRÒPIA

Quan ens apropem a l'obra d'Intente no podem evitar d'etiquetar-lo com a pintor pròxim a les corrents del surrealisme. Una mirada envers el fet quotidià que va més enllà d'una visió superficial. Un esguard que esdevé el reflex de la introspecció més pura de la ment de l'artista. I és que, tal com ell defensa, pinta talment com pensa. Fidel a aquesta premissa la seva producció artística gira entorn a un segell molt característic.

Un estil pictòric on, dins d'una realitat pròpia, cada element agafa una importància rellevant. El seu art, de la mateixa manera que la vida, està construït per vivències presents i records passats. La ment i les idees actuen com un bitllet d'anada i tornada circular, mai abandona res. Amb els pinzells revisita constantment els temes que ha deixat i n'incorpora de nous.

«Sempre he tingut un estil molt continuista, molt lineal, torno endavant i enreda amb els temes, les noves temàtiques s'incorporen amb les velles»

Aquest imaginari personal es forja ja en la seva infància, quan comença a dibuixar de manera autodidacta i assisteix a diversos tallers on desenvolupa les seves habilitats. El seu ingrés a l'escola egarenca La Roda, molt pròxima en la línia d'educació de la

Rosa Sensat, fa que el seu concepte de l'art agafi una nova perspectiva. En aquest punt d'inflexió hi contribuirà el seu mestre de l'assignatura de plàstica, l'artista i teòric Pep Busquet, amb el que encara hi manté una gran amistat.

Octavi Intente vist per l'objectiu de Sandra Artigas.

Sweet show, 2022.
Acrílic sobre tela.
130 x 150 cm

LA MASSANA, FUGINT DE L'ENCOTILLAMENT

Amb només 14 anys d'edat, en un moment en que els dibuixos li interessaven més que els llibres de text, ingressa a l'escola Massana per cursar l'especialitat d'escultura. L'experiència viscuda allà li permet entrar en contacte amb un ambient enriquidor intercanviant opinions amb els companys que, com ell, entenien l'art com un mitjà d'expressió lliure. Intente volia anar més lluny de l'encarcament i del que s'esperava d'un artista dins dels convencionalismes que imperaven en

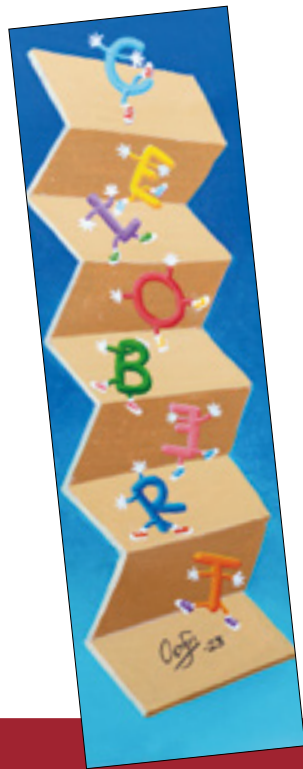
el món de l'aprenentatge de les belles arts. Fugint de l'academicisme i la correcció d'estil aviat es va formar una escissió en el grup de pintura de l'escola formada per alumnes que buscaven una vessant més alternativa de l'art. Captivats per aquesta nova finestra, ell i alguns companys més s'hi afegeixen. Aquest moment representa la obertura cap un ambient més distès i liberal en contrast amb el de la sordidesa que en aquell moment imperava al taller d'escultura.

«L'artista dins de la societat pot ser per alguns una posició respectable, per altres igual sóc un delinqüent amb el sentit de que si ets molt alternatiu la teva moralitat, i els processos de creació poden resultar qüestionables i dubtosos pels més conservadors. Hi ha moltes mirades sobre això»

DIBUIXAR PENSAMENTS

Octavi Intente es considera més dibuixant que pintor. Aquest ofici i la seva amistat amb gent vinculada al món de l'ensenyament, sobretot en el camp de la llengua catalana, va fer que durant un temps es dediqués a il·lustrar llibres de text. Curiosament aquells llibres dels que ell fugia de jove per refugiar-se en el seu món creatiu li van servir de laboratori per fabricar conceptes i, com

no, començar a rebre un sou com a pintor. També participa en l'elaboració d'escenografies teatrals i fa incursions en el món del cartellisme. És molt franc quan se li pregunta si realment es pot viure de la pintura i com molts artistes, lluny del tòpic del geni incomprès, les passen magres alhora de trobar el seu lloc dins del cercle de l'art i el món especulatiu de les galeries.

Us presentem un nou **PUNT DE LLIBRE** que podeu trobar a tots els punts de distribució de Celobert en paper.

La creativitat és de l'artista terrassenc, **Octavi Intente i Soler**, que va atendre de molt bon grat participar en aquesta edició d'aniversari dels 21 anys de Celobert. ■

«L'art i la marginació és una condició sine qua non: la vida d'un artista a nivell comercial pot ser molt dura. Pots sentir-te ignorat o et pot convertir en un neci que es pensa qui sap què perquè els galeristes li riuen totes les gràcies. S'ha de viure la condició d'artista en un equilibri constant. El dibuix és un exercici existencial. No em preocupa el tema dibuixo el que penso. M'agradaria a vegades saber-ne més però per això encara tinc temps, vaig aprenent. La qüestió és l'experiència física de cremar la vida essent un artista»

L'ÀNIMA DELS OBJECTES

Natura viva, 2023.
Acrílic sobre tela.
60 x 90 cm

La festa s'esfuma, 2022.
Acrílic sobre tela.
120 x 80 cm

El tema de l'ànima amb el temps ha anat agafant protagonisme dins de l'obra d'Intente. Una forma de reforçar molt aquesta vessant és aplicar-la als objectes. Elements inerts als quals se'ls hi suposa d'entrada, dins del pensament convencional, que no n'han de tenir. El fet de dotar a un artefacte de vida pròpia fa que aquest esdevingui protagonista. Els objectes interpel·len la ment de l'espectador més que no pas si la representació del personatge és un ésser humà. Dins d'una escena aparentment costumista,

com un bodegó, hi podem trobar reflectida la societat les seves creences, les seves pors i els seus anhels. Sobre la lleixa d'una cuina les llaunes de conserva i els pots es revelen contra la monotonia; en la cara d'un robot inexpressiu i fred s'hi veu la mirada viscuda d'una peixatera; un grup de cigars i puros ballen dins d'un antre ple de fum... En qualsevol racó, situació o element aquestes ànimes ens esperen i hi podem trobar històries amagades només cal observar atentament.

«Com a artista crec que tinc l'obligació de ser subjectiu, perquè objectiva és la ciència. Dins de l'art també hi trobem ciència en el rigor que s'empra a l'hora de construir imatges i estructurar un quadre, però en el procés d'aproximació aquest resultat és alternatiu, es va per un altre camí. La meua pintura parla de l'ànima, no de l'objecte»

L'ART, UNA AVENTURA

L'esperit creatiu d'Intente el trobem reflectit en la seva pintura. Conceptualment podríem dir que dins d'aquests artificis vivents hi troba el mitjà per representar la societat actual. Però més que el tema i el seu resultat, l'acte de pintar és el que més aprecia aquest artista. Una passió amarada d'empirisme al voltant de l'acció, gairebé convertida en ritual, d'apropar-se al llenç. Treballa preferentment amb acrílics que li donen l'explosió de colors i la solidesa suficient per poder emplenar les seves creacions de vida. Es confessa curt de vista. Aquest defecte el converteix en una virtut aportant detallisme al que dibuixa.

Aquesta minuciositat la trobem, fins i tot, en la seva signatura que, com alguns grans artistes de l'època medieval, amaga i integra en cada quadre.

Ànima, art i pensament es conjuguen dins d'una munió de pintures. Una aventura creativa en la que cada espectador hi pot veure o interpretar el que s'hi representa. Un exercici tant complex com la ment mateixa de cada individu. Els objectes actuen com a miralls del pensament, aquesta és la màgia. Una pintura que esdevé universal i en la que cadascú de nosaltres s'hi pot trobar reflectit. ■

«El pensament ja fabrica emocions suficients, no necessito fer grans proeses físiques, tot això ho canalitzo a través de la pintura. Per mi l'art ha estat la gran aventura de la meva vida. La part intrèpida o desafiant de la meva història personal ha estat optar per ser un artista. Tenia la necessitat de provar que es sentia. L'existència la volia sublimar, no la volia sacrificar treballant de quelcom que no m'omplís com ho fa l'art. Els dons s'han d'explotar com sigui, i havia de viure l'aventura, bastant desafiant per cert, en aquet país de ser un artista. I encara estic amb això i no sé com acabarà»

Els Països Catalans

Passat, present... futur?

#11

Literatura catalana II. Segles XIV i XV. El segle d'or.

Continuarem en aquesta entrega explorant el desenvolupament de la nostra literatura durant la baixa edat mitjana i començament de l'edat moderna, segles XIV i XV, en què es viurà, sobretot en el XV, un autèntic segle d'or de les lletres catalanes en la seva extensió territorial màxima i que dona sentit al nostre apartat en la revista, ja que la major part d'aquests autors destacats i influents provindran de **València**, que es convertirà en la gran capital econòmica de la Corona d'Aragó.

No avancem aconeteixements i anem al gra:

La societat que produeix i consumeix la literatura catalana als segles XIII-XV és una societat alfabetitzada, que fonamenta els seus valors en un rerefons textual cada cop més accessible a tots els estaments. Però l'exposició oral protagonitza molts àmbits culturals, de la poesia lírica al sermó del predicador o del monarca, als espectacles dels joglars, a la classe magistral impartida a l'escola.

El segle XIV. De la moral cristiana a l'humanisme

Al pas del segle XIII al XIV es consolidà l'accés dels laics al saber. Aparegueren traduccions d'obres científiques i tècniques a les llengües vernacles. Els continguts de les grans compilacions del saber universitari van arribar a l'abast d'aquells.

Un dels trets més distintius de l'edat mitjana és la difusió general de la **fe cristiana** i el guiatge universal de l'Església catòlica. Gran part de la literatura medieval catalana era **profana**, i l'Església condemnava amb un èmfasi especial la lírica amorosa i la narrativa d'entreteniment. És per això que un dels temes recurrents dels escriptors laics medievals fos la justificació moral de les seves obres.

La influència de l'església en la societat medieval donà lloc a un gran nombre d'obres literàries que tenien com a finalitat adoctrinar en els principis de la moral cristiana. El gironí **Francesc Eiximenis** (1327-1409), de manera especial, el valencià **Vicent Ferrer** (1350-1419) i el mallorquí **Anselm Turmeda** (1355-1423) foren les figures literàries més destacades i singulars de la prosa religiosa i moral del segle XIV. El primer, possiblement, va ser un dels autors catalans

medievals més llegits, copiats, publicats i traduïts del seu temps. Escriví una extensa obra en tretze capítols que titularia **Lo Crestià**, un gran projecte de Summa Theologica en llengua vulgar.

A finals del segle XIV comencen a penetrar les idees **humanistes** i, entre els escriptors de la Corona d'Aragó, es desperta l'interès per l'antiguitat clàssica i l'admiració per la llengua llatina. Neix una nova mentalitat antropocèntrica. Aquesta nova cultura s'expressa tant en llatí com en català i el principal representant és l'autor de **Lo somni**, el barceloní **Bernat Metge** (1346-1413), que renova l'estil de la prosa catalana.

A Catalunya, que tenia grans contactes amb els territoris italians per política, l'humanisme es notà ja en el segle XIV en el sí de la Cancelleria Reial i en la seva llengua: el català cancelleresc (el que utilitzaven els seus funcionaris) era un idioma elegant, ric i uniforme amb marcada influència del llatí i de l'estil dels autors clàssics. Ell va a ser un alt funcionari de la Cancelleria i fou qui millor assimilà l'humanisme italià.

La seva obra més destacada fou *Lo somni*, En somnis, se li apareix el rei Joan I i manté un diàleg amb Bernat sobre quatre temes bàsics que formen els quatre llibres en què es divideix l'obra. El primer té com a tema la immortalitat de l'ànima. En el llibre quart, Metge replica Tirèsies fent una defensa de les dones, sobretot de les reines catalanes, i tot seguit parla dels defectes dels homes, temes força innovadors per a aquella època.

Segle XV

València capital de l'edat d'or de la literatura catalana

I arribem al segle XV, que viurà un gran esplendor de les lletres catalanes, tant pel que fa a la poesia com a la prosa. Recordem que políticament és el segle on es produeix el Compromís de Casp i accedeixen al tron els Trastàmara castellans, així com la conquesta de Nàpols. València es convertirà en una ciutat comercial molt important i també en un centre de producció literària de primer nivell.

Pel que fa a la poesia es produeix un gran esclat amb la irrupció en el panorama literari del gran poeta valencià **Ausiàs March** (1397-1459). Aquest utilitza els tòpics literaris de la poesia trobadoresca i adopta altres tradicions literàries, com l'*stillnovismo italià*, les fonts clàssiques i el misticisme cristià. El seu gran mèrit, però, és la creació d'un món poètic molt personal, amb un estil sec i allunyat dels virtuosismes formals. Crea tot un discurs propi sobre l'amor i utilitza el

pretext de la impossibilitat d'un amor correspost per aprofundir en la introspecció psicològica del dolor que sent l'enamorat capaç d'estimar fins a les últimes conseqüències. Un altre poeta important serà **Jordi de Sant Jordi** (1399-1424), també valencià, autor de 18 poemes que s'han agrupat sota l'epígraf de cançonier. El conjunt es caracteritza per la varietat de formes i gèneres, així com pel tractament personal dels tòpics amorosos de la poesia trobadoresca (presó d'amor, vassallatge amorós, sofriment de l'enamorat).

Pel que fa a la prosa, serà també una època d'autèntics autors de *best-sellers* de la literatura universal, que sens dubte tindrien molta més repercussió de no haver-se escrit en una llengua actualment minoritzada.

Els valors feudals de la cavalleria (defensa de la religió, protecció dels febles, fidelitat al rei) van tenir la seva projecció en l'èxit gènere de les **novel·les de cavalleries**. A Catalunya aquestes es concreten en dues obres extraordinàries: l'anònima **Curial e Güelfa** i, sobretot, **Tirant lo Blanc** del valencià **Joanot Martorell** (1413-1468) que es considera per molts autors com la primera novel·la moderna d'Europa.

El **Tirant** revoluciona el món de la literatura de cavallers, perquè es distancia de les convencions de la tradició i el **Curial** dibuixa un escenari versemblant i realista. Els protagonistes són molt més humans, mengen, estimen i dormen, i la novel·la reflecteix el món dels nous valors i ideals burgesos. Representen autèntics retaules d'aquella època.

A la segona meitat del xv proliferen, sobretot a València, els escriptors d'adscripció aburgesada que solen escriure en vers, sovint en col·laboració amb d'altri, narracions satíriques i burlesques. Entre ells destaca **Jaume Roig** (mort el 1478), amb el seu **Espill** o Llibre de les dones, que esdevé

molt més que una simple sàtira misògina: és una veritable novel·la que descriu amb una gran claredat els aspectes més grotescos de la societat del seu temps.

També tindrem a **Joan Roís de Corella** (1435-1497), que va aconseguir un estil molt personal, que sovint s'ha associat a la **valenciana prosa**. El significat d'aquesta fórmula que ell, entre altres, va fer servir no és gaire precís. Martí de Riquer afirma, en aquest sentit, la creença que aquest qualificatiu "designava el català retòric i ampul·lós del seu tipus de prosa"

Però aquesta esplendor s'apagarà per motius sociopolítics. La Unió de Corones amb Castella i el descobriment d'Amèrica impulsaran el poder castellà i eclipsaran la Corona d'Aragó. A més, l'atlàntic desplaçarà al mediterrani com a centre de l'activitat comercial. A nivell cultural i literari, serà Castella la que viurà el seu segle d'or i la literatura catalana caurà en el període que es va denominar com la **Decadència** (terme encunyat pels autors de la Renaixença), en el qual la qualitat i la quantitat de les obres escrites en català decauran dràsticament, i no es recuperaran fins a mitjans del segle XIX, amb la **Renaixença**.

En el proper número reprendrem la història política allà on la vam deixar: a finals del segle XV, amb el matrimoni de Ferran i Castella, que suposaria la Unió de Corones, les conseqüències de la qual serien molt importants per a l'esdevenidor dels Països Catalans. ■

Visquem el Nadal, s'ho val!

Parlem amb Gema Ciuró

Directora de la Biblioteca Comarcal de Blanes,
pedagoga i autora de la col·lecció
de contes infantils "Estiracordetes"

X

Almudena Montaña India, periodista

Creix l'hàbit lector entre els infants i joves a la biblioteca de Blanes

Després de la davallada d'usuaris que van registrar les biblioteques degut a la pandèmia del Covid, la tendència comença a canviar. Les biblioteques s'han tornat a omplir de lectors. Segons la directora de la Biblioteca Comarcal de Blanes, Gema Ciuró, el nombre d'usuaris ha augmentat força en el darrer any i han hagut d'incrementar el nombre de Clubs de Lectura per la gran demanda, sobretot d'infants i joves

A què és degut aquest augment d'usuaris?

Els lectors cada cop prefereixen tenir a un expert que els guii amb bones lectures en lloc de passar-se hores buscant per les xarxes. Aquí a la biblioteca ho troben. S'ha fet un tomb amb les noves tecnologies: tothom ja ha comprovat que té accés a tot, que qualsevol és lliure per consultar el que vulgui i ara volen altres coses. Durant la pandèmia va baixar l'assistència en picat, la gent tenia por i no volia venir, però poc a poc s'ha recuperat i hem superat el nombre de lectors que teníem abans.

Quins serveis ofereix la Biblioteca Comarcal de Blanes per fomentar la lectura?

Totes les activitats i els serveis que oferim són per fomentar la lectura. Per als més petits, de 0 a 3 anys, tenim el projecte **Nascuts per Llegir**. Per a Infantil i Primària oferim l'**Hora del conte**. Però la nostra activitat estrella és el **Club de Lectura**, una manera de començar a introduir l'hàbit lector i el gust per la lectura des de ben petits: tenim a més de 80 nens distribuïts en 6 grups: dos **Mini Club**, adreçats a nens d'entre 5 i 7 anys; dos **Club de Lectura Benjamí**, per a nens de 8 a 10 anys, i dos **Club de Lectura Aleví** de 9 a 11 anys. I tenim llista d'espera.

Per què ha augmentat el nombre de Clubs de Lectura?

Els pares valoren molt que les lectures les triï personal expert de la biblioteca amb bon criteri, seguint les modes del moment, les últimes publicacions, les coses més atractives que tenim al mercat però també introduint als clàssics, tenint cura del nivell de lectura. L'objectiu principal és que els nens gaudeixin i tinguin ganes de llegir, que la lectura sigui un premi.

També teniu el programa de visites escolars per introduir aquest hàbit lector.

Sí. El **programa de visites escolars** està adaptat a cada nivell: per a Educació Infantil els personatges d'en Biel i la Teca ensenyen què es una biblioteca. Per als nens de Cicle Inicial tenim dues visites: **Què amaguen els contes**, per als de 1r; i **Fem de bibliotecaris**, adreçat als de 2n. Per als de Cicle Mitjà tenim un joc de descoberta de la biblioteca on el tema principal és el mar.

I què ofereu per al públic juvenil?

Dels 12 als 16 anys tenim l'espai de la **Biblioteca jove**, que acull als joves de l'ESO i el **Club de Lectura Juvenil**, que està molt consolidat. A **Cicle Superior** oferim per als

de 5è l'activitat **Passaparaula** i per als de 6è la **Biblioescape**, un *scape room* molt divertit.

les prestatgeries, sinó també del que poden trobar a Internet.

Quina és l'edat en la que menys llegeixen?

Entre la Primària i la Secundària, és a dir entre els 10 i els 12 anys. Aquest és el moment més perillós de què hi hagi un abandonament de la lectura.

Per què?

És un moment molt crític perquè tenen un canvi interior evolutiu molt important i delicat. Si, a més, prèviament no s'ha consolidat un hàbit lector ni una bona comprensió lectora i, a sobre, la lectura passa a ser un element obligatori a l'escola, poden abandonar la lectura i, llavors, és difícil recuperar-la.

Com podem evitar-ho?

Acompanyant-los en la lectura.

S'ha de forçar l'hàbit a la lectura perquè al final els agradi?

No. No s'ha de forçar l'hàbit a la lectura i tampoc soc partidària de la llista de lectures obligatòries. Quan a tu no t'agrada una cosa i t'obliguen a fer-la, t'agrada més? No, oi? S'aconsegueix l'efecte rebot. S'ha de ser més hàbil i ensenyar altres tècniques, començar per cosetes que t'agradin: un còmic, una revista, un àlbum il·lustrat sense text o els peus de foto de llibres de coneixements que els interessin. No cal que tota la lectura sigui literatura ni ficció, la lectura és molt àmplia. És molt important llegir i entendre el que es llegeix, perquè això es la clau de la democràcia. Si saps què llegeixes entendràs una factura, un informe mèdic, una carta d'Hisenda o una notícia del diari.

Han canviat els hàbits de lectura en els darrers anys?

Amb la irrupció de les noves tecnologies a les nostres vides llegim més però no necessàriament literatura: constantment consultem el WhatsApp, les notícies que surten al mòbil durant les 24 hores i tenim a l'abast moltíssima informació, tot i que no sempre és informació fiable. Estem exposats a una sobrecàrrega informativa cada minut. També tenim accés a molta literatura autoeditada oberta a Internet: de vegades descobrim algun tresor, però també hi ha molta porqueria penjada a la xarxa. S'ha d'anar amb compte.

Enmig de tanta oferta, els joves saben destriar els bons llibres dels dolents?

S'ha de vigilar al públic juvenil que és el que té accés amb els mòbils. No cal prohibir, sinó fer un treball de prevenció, donar eines i una bona base d'educació lectora perquè els joves tinguin una vida saludable a nivell intel·lectual i lector. El nostre paper com a bibliotecaris i gestors de la informació és guiar-los: no només del que tenim a

Heu canviat l'oferta de llibres de la biblioteca pel tipus de públic que ve ara?

Sí, adaptem els fons i col·leccions a les necessitats del públic. Per exemple, amb la guerra d'Ucraïna hem comprat llibres en ucraïnès perquè els usuaris d'aquest país puguin llegir. També adaptem les col·leccions a les modes. Amb la celebració del Blanes Urban Festival vam detectar que no teníem un centre d'interès de cultura urbana i vam crear-lo amb llibres d'art, de moda, de música i de sociologia.

També s'ha instal·lat una pantalla gegant a la sala infantil.

Exacte. El Servei de Biblioteques de la Diputació de Girona ens ha proporcionat una tableta gegant adreçada al públic infantil i configurada des d'un punt de vista pedagògic i de foment a la lectura. L'hem fet servir a les visites escolars i la valoració dels mestres és molt positiva.

Com es pot fomentar la lectura a les escoles?

Totes les escoles haurien de tenir una biblioteca escolar que sigués el centre neuràlgic des d'on s'organitzen totes les activitats del col·legi. La lectura hauria de ser el primer objectiu que s'haurien de marcar els centres educatius.

Com ha de ser aquesta biblioteca escolar?

La biblioteca no ha de ser una classe amb llibres. Ha de ser una biblioteca amb diversitat de lectures i amb una persona experta que dediqui la seva jornada laboral a fer de bibliotecari escolar. No ha de ser un mestre a qui li agrada llegir, igual que a la cuina hi ha un cuiner i no un mestre a qui li agrada cuinar.

Quines tècniques es poden implantar a les escoles per augmentar el gust per la lectura?

Poden crear Clubs de Lectura a l'aula, que no és difícil crear-los i funcionen molt bé. Enlloc de llegir 10 minuts cada dia individualment i en silenci, com fan moltes escoles, és millor llegir un trosset en veu alta i comentar-lo entre tots, parlar dels personatges, de com acabarà el conte i crear expectatives perquè tinguin ganes d'acabar-lo.

Diuen que darrera d'un bon escriptor sempre hi ha un bon lector. Quines activitats ofereix a la biblioteca per fomentar l'escriptura?

Tenim el **concurs de narració curta Bolle-ré** i el projecte **Fes-me Pensar** de fotografia amb reflexió filosòfica organitzada pels instituts de Blanes, on nosaltres hi col·laborem. A més, oferim el **Taller d'escriptura jove**, conduït per l'escriptora Montserrat Medalla, que té uns resultats magnífics. ■

«Totes les escoles haurien de tenir una biblioteca escolar que sigués el centre neuràlgic des d'on s'organitzen totes les activitats del col·legi»

«Exacte. El Servei de Biblioteques de la Diputació de Girona ens ha proporcionat una tableta gegant adreçada al públic infantil i configurada des d'un punt de vista pedagògic i de foment a la lectura»

La Bisbal d'Empordà va acollir el passat cap de setmana dels dies 2 i 3 la 6a edició de la fira Indilletres

L'Associació Indilletres va atorgar el V premi de crítica literària Llucieta Canyà a Gemma Medina per l'article "Saber dir la vivor" publicat a La Lectora l'octubre passat sobre l'últim llibre d'Irene Solà.

En la programació de la Fira hi havia debats, conferències, tertúlies, conta-contes, teatre, concerts i presentacions de llibres, que es distribuïen entre el teatre Mundial i la biblioteca Lluïsa Duran.

La 6a edició de la fira Indilletres, que cada any bat rècord d'assistència d'editorials independents, enguany ha aconseguit reunir-ne 46 procedents del conjunt dels Països Catalans a la Bisbal d'Empordà. La fira va arrencar amb un homenatge a l'obra 'Jo he robat el manuscrit Voynich' de Josep Torrent i Salvador Casas, guanyadors del Premi Empordà de Novel·la.

V premi de crítica literària Llucieta Canyà
El V premi de crítica literària Llucieta Canyà, dotat amb 500 euros, premia cada any una crítica sobre una obra publicada recentment. La guardonada d'aquesta edició ha estat **Gemma Medina** per 'Saber dir la vivor' que va publicar a l'octubre La Lectora, una revista digital de crítica literària. L'autora hi repassa l'última novel·la de l'escriptora Irene Solà: 'Et vaig donar els ulls i vas mirar les tenebres'.

"Els membres del jurat pensem que cada cop costa més trobar bones crítiques literàries perquè n'hi ha moltes que semblen ressenyes escrites per amics o amigues dels escriptors", ha reflexionat **el president de l'associació Indilletres, Xavier Cortadellas**, que considera que, en canvi, la crítica de Gemma Medina "és valenta". "Es nota que l'autora ha llegit la novel·la i li ha agradat, però també destaca el que no i això està molt bé perquè res és perfecte", ha detallat Cortadellas, que ha afegit: "l'Indilletres tampoc n'és, de perfecte, encara que ho intentem".

A més, de la crítica 'Saber dir la vivor' de Gemma Medina, el jurat del premi Llucieta Canyà n'ha destacat "la feina de comparar aquesta novel·la amb les altres d'Irene Solà i el distanciament objectiu amb què l'analitza i en valora aspectes com l'excés de literatura al seu llibre".

Gemma Medina, present a l'acte, ha agraït el guardó i ha reivindicat la figura de la crítica literària i de la Llucieta Canyà, "una escriptora avançada al seu temps". Nascuda a Rubí l'any 1989, Gemma Medina és llicenciada en Filologia Catalana i Teoria de la Literatura. És editora i correctora freelance i ha publicat articles i ressenyes a Núvol, Reduccions i La Directa, entre d'altres.

La bisbalenca Llucieta Canyà Llucieta Canyà i Martí va néixer a la Bisbal d'Empordà el 1901 i va morir a Barcelona el 1980. Amb 28 anys, va començar a col·laborar en mitjans com La Veu de Catalunya, on va tenir una secció diària titulada 'Món femení'.

També va col·laborar en publicacions com Joventut catalana o D'Ací i d'Allà. Escribia sempre des d'una perspectiva de gènere. Tenia uns grans dots comunicatius que va aprofitar per fer conferències arreu i que li van donar una gran popularitat.

El 1929 va publicar el poemari Mare, l'obra 'Caixa de núvia' (1933) i 'L'etern femení' (1934) prologat per Josep Maria de Sagarra, i que va merèixer sis reedicions, la darrera el 1957. El 1936 va publicar la comèdia 'L'estudiant de Girona', dedicada al seu primer marit Miquel Poal, periodista, crític i autor teatral, novel·lista i assagista, autor de llibres sobre feminisme, que havia mort poc abans. I el 1954 va publicar la comèdia 'L'amor té cops amagats', representada al Romea. ■ **Bruna Solei**, redacció Celobert.

Bukowski essencial
Charles Bukowski
LaBreu Edicions
490 pàgines
PVP 21,00 €

Bukowski essencial

L'obra que aquest mes ressenyem la considerem necessària, essencial, tal com indica el títol de l'obra: **Bukowski essencial**. Creiem que aquesta publicació pot ser valorada com una mena de "rescabament" d'entre els buits editorials amb què compta el sistema literari català i que, per sort de tothom, sobretot les petites editorials a poc a poc miren d'omplir d'ençà la darrera dècada. L'editorial LaBreu va publicar el mes de gener del 2023 el recull de poesia *Bukowski essencial* (¿quina editorial l'havia de publicar, altrament?) d'un dels pares de la *beat generation*, Charles Bukowski. Per als més interessats en el poeta, aprofitem aquest espai per animar els seus seguidors a llegir (i aprofitem l'avinentsa per animar els editors del país a traduir i publicar) l'excel·lent llibre que analitza tant l'obra com la vida del poeta *Charles Bukowski, King of the Underground: From Obscurity to Literary Icon* (2015) d'Abel Debritto. És precisament Debritto, l'especialista de capçalera i l'actual editor de l'obra del poeta, qui ha dut a terme la tasca d'espigolament i edició dels poemes que componen *Bukowski essencial*. **El recull compta amb un pròleg de l'editor i poeta Marc Romera, mentre que la versió catalana dels poemes la signa el també poeta Marcel Riera.**

En el pròleg, Romera exposa les característiques de la poesia de Bukowski, de qui diu que és "un crític social terriblement punyent, dur, cru i irreverent, que denunciava la doble moral, la frivolitat, la trivialitat i l'absurditat del món al qual pertanyia. La seva obra va ser sempre un festeig amb la realitat, i la realitat que ell vivia era terrible i era cruel, i terrible

Mar Nogués, filòloga lletraferida

i cruel havia de ser la veu que la deia." Encara amb paraules de Romera, "Bukowski és l'autor de les *flors del mal* americanes, aquell que incorpora el mal, la putrefacció, la descomposició i la corrupció a l'expressió poètica per convertir tots aquests elements vergonyants, prohibits en el món de l'art, en pura quotidianitat. [...] I va un pas més enllà de Baudelaire i no es dedica [...] a convertir aquest mal, aquest horror que disposa en els seus poemes, en bellesa". Certament, us animem a llegir tota l'antologia, però volem destacar els poemes "Una aturada", "Destruint la bellesa", "El dia que vaig llençar els calés per la finestra", "A la puta que em va prendre els poemes", aquest darrer excepcional. Aquí reproduïm el poema "Carson McCullers": *"va morir alcoholitzada/embolicada amb una manta/en una ganula/a la coberta d'un vaixell/de vapor/tots els seus llibres de/soledat terrorífica/tots els seus llibres sobre/la crueltat/de l'amant sense amor/eren tot el que quedava/d'ella/quan l'estiuejant que passava/va descobrir el seu cos/ ho va comunicar al capita/i la van traslladar/a un altre lloc/ del vaixell/i tota la resta/va continuar/tal com/ella ho havia escrit"*.

Bukowski té diversos registres i acabem amb un dels poemes amb un caire més reflexiu intitulat "Oh, sí": *"hi ha coses pitjors que/estar sol/però sovint calen dècades/per adonar-se'n/i molt sovint/quan te n'adones/és massa tard/i no hi ha res pitjor/que/massa tard"*.

Llegiu i gaudiu d'aquest volum tant com ho ha fet servidora! Visca Bukowski i visca LaBreu! ■

Visquem el Nadal... i més!

institut
oftalmològic
FELIP

OFTALMOLOGIA GENERAL · REVISIÓ
DE CARNETS DE CONDUIR, ARMES I NAVEGACIÓ
CONCERT AMB LES PRINCIPALS MÚTUES

C. ANSELM CLAVÉ, 86
17300 BLANES · 972 35 04 77

CLÍNICA DENTAL

Fernando L. Cepeda Valdez
ODONTÒLEG
Col·legiat núm. 1.202

Plaça d'Espanya, 5, 1r
17300 Blanes (Girona)

Hores convingudes:
Tel. 972 336 250

Telèfon urgències
629 854 637
fcpda2010@hotmail.com

El temps de la promesa
Marina Garcés
Nous quaderns Anagrama
100 pàgines
PVP 10,35 €

El temps de la promesa

Marina Garcés (Barcelona, 1973) acaba de publicar *El temps de la promesa* (Anagrama), un llibre breu, que explica amb claredat i de manera concisa com l'exercici de la promesa des del poder sovint ha estat, i encara és, un factor d'esclavitud, de frustració que marca les nostres vides. Un desengany que ens atrapa en la inacció. Garcés dóna pistes sobre com insubordinar-nos contra aquesta condició que a voltes vivim com a fatalitat. Ella ho fa escrivint un llibre en què la reflexió profunda esdevé planera i àgil, alhora que esdevé una eina útil per a convertir-nos en amos de les nostres paraules i del nostre temps. La promesa, amb Garcés, deixa de ser una paraula sagrada o antiga i pren contacte amb la nostra realitat. Mil preguntes sorgei-

Bruna Solei, redacció Celobert

«La pensadora creu que la idea que avui som en un món on no es pot fer res és una derrota històrica i que cal analitzar com hem arribat fins aquí»

xen a l'aire, preguntes que fàcilment poden canviar el nostre dia a dia. El vincle entre els uns i els altres, mitjançant el compromís i el temps, pot ser alliberador. Ens convida a abandonar la idea que avui som en un món on no es pot fer res; considera que acceptar això és una derrota històrica i que cal analitzar com hi hem arribat. ■

Ho, Ho, Ho
Una altra història de Nadal
Alba Dalmau
Univers
163 pàgines
PVP 19,90 €

Una altra història de Nadal

El conte nadalenc d'Univers arriba de la mà d'una de les veus més interessants del panorama literari actual.

Nadal, a casa d'en Lluc, sempre havia estat més una qüestió d'imaginació que no pas d'il·lusió. Un llimoner en comptes de l'aveu tradicional; unes llimones pintades amb estrelles, flocs de neu i campanetes en lloc de les típiques boles nadalencues; un tronc de fusta esquifit que es feia passar pel tió, i uns Reis d'Orient absents que mai no arribaven a temps.

La infància d'en Lluc, d'origen humil i fill d'una mare que prefereix viure en la imaginació perquè "el món de fora li semblava massa avorrit", es veu abocada en una tragèdia que marca la seva joventut i l'entrada a la vida adulta. Des d'aquell moment, la seva vida transcorre sense un horitzó gaire clar, sempre en una fugida permanent. L'at-

Bruna Solei, redacció Celobert

zar i una insòlita acadèmia de Pares Noel es confabularan per organitzar el seu futur en un viatge de retorn a aquell moment en què tot va canviar.

Enmig del relat del protagonista, un peculiar dossier per esdevenir la millor versió de Santa Claus –amb tocs d'humor i exhaustives lliçons– pinta el rerefons nadalenc d'aquest **relat iniciàtic sobre la possibilitat de fer les paus amb el nostre passat**

Alba Dalmau (Cardedeu, 1987) és llicenciada en Comunicació Audiovisual i màster en Creació Literària. És autora dels reculls de contes Estàndards (XXVIII Premi Literari Vila d'Ascó) i El camí dels esbarzers. La seva darrera novel·la publicada és Amor i no. També ha publicat àlbums il·lustrats com Capgirat (Premi Serra d'Or 2021) i En Parallamps. Actualment és professora d'escriptura creativa. ■

La terra que jo estimo és a punt d'abraçar el Nadal. Els carrers s'engalanaran i els llums per tot arreu penjaran. Gaudirem de les festes i uns bons àpats cuinarem. De les persones que ja no hi són, sempre ens enrecordarem. Triarem un bon llibre i amb il·lusió el llegirem. Farem gresca i xerinola i nades cantarem.

I si per casualitat alguna cosa us faltés, no patiu! Veniu amb alegria! Perquè som:
la vostra LLIBRERIA

RB3

ALBERES, 47 BLANES 972 33 46 91

Ara ve Nadal, Sant Esteve, cap d'Any i Reis. Felicitem-nos!

PSC / ♥ BLANES

**Desitgem a tots els blanencs i
blanenques unes Bones Festes
de Nadal i Felïç Any Nou**

#mylloret

CURSA SOLIDARIA

Lloret de Mar **DENADAL**

per l'Integració social a través de l'esport

2023

DIUMENGE
24 DESEMBRE

Avituallament a l'arribada · Cronometratge electrònic · Streaming de Fitel TV ·
Guarda-roba · Samarreta opcional ·

Premi especial de 500€ a la participació per escoles i clubs de Lloret

5 KM	10:00 H	8 €
CURSES INFANTILS	11:30 H	4 €

INSCRIPCIONS EN LINEA A [SELVAESPORTS.RUNNING.CAT](https://selvaesports.running.cat)

ORGANITZEN:

lloret
de mar

AA
Abelenda
Advocats

INSTA-PLAC 2016 s.l
Construcció en general

PATROCINEN:

FITEL
TELEVISION